

ISSN 1507-398C
cena zł 5,00

Kwartalnik Statystyczny

Przegląd Informacyjny Rady Głównej Polskiego Towarzystwa Statystycznego założonego w 1912 r.

ROK XXX NR 3-4 2022 / 1-2 2023

W numerze:

Jubileusz 80-lecia urodzin profesora Mirosława Krzyśko	4	Działalność FENStatS	17
Sprawozdania z działalności Oddziałów PTS	6	Międzynarodowy Dzień Kobiet w Statystyce i Data Science	18
Profesor Krzysztof Jajuga prezydentem-elektem IFCS	16	Zapowiedzi konferencji i seminariów	19
Kongres Statystyki Amerykańskiej 2022	16	Profesor Stanisława Bartosiewicz (1920-2022)	20
		Nowości na rynku wydawniczym	21

Kwartalnik Statystyczny

Redaktor naczelna

Grażyna Trzpiot
grazyna.trzpiot@ue.katowice.pl

Rada Główna PTS

Prezydium Rady Głównej PTS

Prezes:

prof. dr hab. Waldemar Tarczyński

Wiceprezesi:

prof. dr hab. Grażyna Trzpiot

prof. dr hab. Józef Oleński

prof. dr hab. Włodzimierz Okrasa

Sekretarz:

dr hab. Krzysztof Najman, prof. UG

Skarbnik:

dr hab. Iwona Bąk, prof. ZUT

Członkowie:

dr Marek Cierpiał-Wolan

prof. dr hab. Czesław Domański

prof. dr hab. Elżbieta Gołata

dr hab. Małgorzata Graczyk

dr hab. Alina Jędrzejczak, prof. UŁ

prof. dr hab. Mirosław Krzyśko

dr Bożena Łazowska

dr Dominik Rozkrut

prof. dr hab. Janusz Wywiat

Skład Kwartalnika

Justyna Majewska

justyna.majewska@uekat.pl

*Okładka: Finał VII edycji Olimpiady
Statystycznej*

BIURO BADAŃ I ANALIZ STATYSTYCZNYCH PRZY RG PTS
00-925 Warszawa, al. Niepodległości 208, tel. 22 608 32 74

ODDZIAŁY PTS

Białystok - Przewodnicząca Rady Oddziału: dr hab. Ewa Roszkowska, prof. UWB
e-mail: erosz@o2.pl

Bydgoszcz - Przewodnicząca Rady Oddziału: Barbara Ptaszyńska
e-mail: b.ptaszynska@stat.gov.pl

Gdańsk - Przewodniczący Rady Oddziału: dr hab. Krzysztof Najman, prof. UG
e-mail: krzysztof.najman@wzr.pl

Gorzów Wielkopolski - Przewodnicząca Rady Oddziału: Katarzyna Smolińska
e-mail: k.smolinska@stat.gov.pl

Katowice - Przewodniczący Rady Oddziału: dr hab. inż. Wojciech Gamrot, prof. UE
e-mail: wojciech.gamrot@ue.katowice.pl

Kielce - Przewodnicząca Rady Oddziału: dr hab. Agnieszka Piotrowska-Piątek
e-mail: a.piotrowska-piatek@stat.gov.pl

Kraków - Przewodniczący Rady Oddziału: dr hab. Paweł Ulman, prof. UEK
e-mail: ulmanp@uek.krakow.pl

Lublin - Przewodniczący Rady Oddziału: Andrzej Matacz
e-mail: a.matacz@stat.gov.pl

Łódź - Przewodnicząca Rady Oddziału: dr hab. Agata Szczukocka, prof. UŁ
e-mail: agata.szczukocka@uni.lodz.pl

Olsztyn - Przewodnicząca Rady Oddziału: Bożenna Socha
e-mail: b.socha@stat.gov.pl

Poznań - Przewodnicząca Rady Oddziału: prof. dr hab. Elżbieta Gołata
e-mail: elzbieta.golata@ue.poznan.pl

Rzeszów - Przewodniczący Rady Oddziału: dr Marek Cierpiał-Wolan
e-mail: m.cierpial-wolan@stat.gov.pl

Szczecin - Przewodniczący Rady Oddziału: mgr Magdalena Wegner
e-mail: m.wegner@stat.gov.pl

Toruń - Przewodnicząca Rady Oddziału: dr hab. Elżbieta Szulc, prof. UMK
e-mail: eszulc@umk.pl

Warszawa - Przewodniczący Rady Oddziału: mgr Krzysztof Kowalski
e-mail: k.kowalski@stat.gov.pl

Wrocław - Przewodniczący Rady Oddziału: dr hab. Joanna Dębicka, prof. UE
e-mail: Joanna.Debicka@ue.wroc.pl

Zielona Góra - Przewodnicząca Rady Oddziału: mgr Robert Wróbel
e-mail: r.wrobel@stat.gov.pl

Oferta PTS

www.stat.gov.pl/pts

- Organizacja konferencji i seminariów naukowych krajowych i zagranicznych
- Publiczne odczyty i wykłady oraz kursy doszkolające
- Konsultacje w zakresie metodologii i organizacji statystyki
- Doradztwo naukowo-metodologiczne, badania ankietowe
- Działalność wydawnicza

**Redakcja zastrzega sobie prawo do redagowania i skracania
otrzymanych tekstów**

Kwartalnik Statystyczny

Marzec 2023

Dzień Statystyki Polskiej został ustanowiony przez Radę Główną Polskiego Towarzystwa Statystycznego i Komitet Statystyki i Ekonometrii Polskiej Akademii Nauk oraz Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Data nie jest przypadkowa – upamiętnia pierwszy na ziemiach polskich spis powszechny uchwalony 9 marca 1789 r. przez Sejm Czteroletni. Wówczas podjęto decyzję o przeprowadzeniu pierwszego powszechnego spisu ludności na tle Rzeczypospolitej obojga narodów pod nazwą „Lustracja dymów i podanie ludności”.

Tegorocznym wydarzeniem promującym to Święto jest konferencja Statystyka w służbie polityki społeczno-gospodarczej: nowe badania, metody i narzędzia, której organizatorem jest Urząd Statystyczny w Warszawie we współpracy z Głównym Urzędem Statystycznym i Polskim Towarzystwem Statystycznym.

Od stycznia ubiegłego roku GUS publikuje wyniki ostatniego spisu powszechnego, a od jesieni mamy możliwość zapoznawania się z wynikami Narodowego Spisu Powszechnego 2021. Informacja sygnałna została opublikowana 20 września 2022 roku: „Informacja o wynikach Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 na poziomie województw, powiatów i gmin”.

Ważnym cyklem spotkań w formule mobilnej i rozproszonej jest III Kongres Demograficzny zainauguowany w 2021 roku, kontynuowany w 2022, organizowany w różnych miastach Polski przez Główny Urząd Statystyczny oraz Polskie Towarzystwo Statystyczne. Są to spotkania naukowców i praktyków, dyskusje podejmowane w instytucjami państwowymi i samorządowymi. Zmieniająca się sytuacja demograficzna jest bowiem wyzwaniem dla polityki społecznej i gospodarczej. Jesienne spotkanie w Katowicach poświęcone było tematyce ważkiej i złożonej zarazem: „Ekonomiczne konsekwencje przemian demograficznych”. Wszystkie znaczące badania przedstawione w ramach Kongresu są przewidziane do publikacji przez Rządową Radę Ludnościową i pozostaną jako dorobek dokumentacyjny tych wydarzeń.

W numerze bieżącym przedstawiamy osobowości tworzące atmosferę edukacji, nauki i pracy twórczej. Chylimy czoła przed profesorem Mirosławem Krzyśko w 80. rocznicę urodzin składając życzenia oraz pochylamy się nad piśmiennictwem i wkładem w edukację wielu pokoleń.

Zasadniczą część bieżącego numeru stanowią sprawozdania z działalności oddziałów przygotowane w związku z walnym zgromadzeniem zaplanowanym na 24 marca 2023 roku w Warszawie.

Zamieszczamy relacje z bieżących wydarzeń w których uczestniczyli przedstawiciele Polskiego Towarzystwa Statystycznego, jak również zapowiedzi wydarzeń i konferencji, które będą miały miejsce miesiącach zarówno w kraju jak i poza granicami.

Prezentujemy wybrane nowości wydawnicze. Książka autorstwa Elżbiety Szulc i Mateusza Jankiewicza pt.: „Statystyczna i ekonometryczna analiza przestrzennych zjawisk ekonomicznych. Metody i zastosowania”, która

stanowi przegląd narzędzi i metod ilościowych przydatnych do analiz różnych aspektów zjawisk gospodarczych.

Podejmując tematykę wiedzy oraz edukacji z zakresu historii statystyki łódzkiej, prezentujemy książkę, która obejmuje dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny statystyków i demografów Uniwersytetu Łódzkiego: Czesław Domański, Alina Jędrzejczak: Statystyka i demografia w Uniwersytecie Łódzkim. Brylantowy jubileusz.

Zamykamy to wydanie wspomnieniem o prof. dr hab. dr h. c. Stanisławie. Profesor Stanisława Bartosiewicz była wybitnym i uznanym, przedstawicielem polskiego środowiska naukowego – badaczem, statystykiem i ekonometrykiem, ekspertem zajmującym się współpracą z oraktyką gospodarczą. Była Profesorem wielu profesorów, mistrzem słowa i celnej puenty. Wspomnienie osoby przybliżyła dr hab. Joanna Dębicka, prof. UE. Senat Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu podjął uchwałę o uhonorowaniu pamięci pani Profesor poprzez nadanie jej imienia sali audytorijnej numer jeden w budynku Centrum Kształcenia Ustawicznego. Uroczystość odsłonięcia pamiątkowej tablicy odbędzie się w dniu Święta Uczelni 23 marca 2023.

Grażyna Trzpiot

Jubileusz 80-lecia urodzin profesora Mirosława Krzyśko

W mijającym roku obchodziliśmy jubileusz 80-lecia urodzin oraz 50-lecia uzyskania stopnia doktora przez profesora Mirosława Krzyśko, wybitnego uczonego, międzynarodowej sławy specjalisty w zakresie teorii i zastosowań statystyki matematycznej, a w szczególności zagadnień związanych z analizą danych wielowymiarowych.

Wniosek Poznańskiego Oddziału PTS w sprawie nadania Panu Profesorowi godności Członka Honorowego Polskiego Towarzystwa Statystycznego uzyskał jednogłośnie akceptację Rady Głównej. Uroczystość wręczenia tytułu Członka Honorowego PTS Profesorowi Mirosławowi Krzyśce, złożenia życzeń, gratulacji i podziękowań miała miejsce podczas 40th International Conference MSA'2022 joined with MASEP organizowanej tradycyjnie przez Katedrę Metod Statystycznych Uniwersytetu Łódzkiego (7-9 listopada 2022 roku). Informacja o jubileuszu 80 urodzin profesora Krzyśki oraz o zorganizowanym dla jego uczczenia 51. Międzynarodowym Colloquium Biometrycznym, które odbyło się w dniach 11-14 września 2022 w Szamotułach, ukazała się w czasopiśmie IBS Biometric Bulletin (vol. 39, nr 4 z 2022 r., str. 21–22).

W ciągu trwającej wiele dziesięcioleci działalności naukowej, profesor Mirosław Krzyśko opublikował kilkanaście książek oraz ponad 160 artykułów naukowych.

W latach 1965-2017 wykładał na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, gdzie pełnił m.in. funkcję Dziekana Wydziału Matematyki i Fizyki UAM oraz dyrektora Instytutu Matematyki na Wydziale Matematyki i Fizyki UAM. Stworzył Zakład Rachunku Prawdopodobieństwa i Statystyki Matematycznej oraz kierował nim do 2012 r. Ponadto, w latach 1984-1987 profesor Mirosław Krzyśko piastował funkcję dyrektora Instytutu Mate-

matyki z Wydziałem Ekonomicznym w Wielkopolskiej Wyższej Szkole Społeczno-Ekonomicznej w Środzie Wielkopolskiej, gdzie na mocy porozumienia zawartego z Międzynarodowym Uniwersytetem Ekonomiczno-Humanistycznym im. Akademika Stepana Demianczuka w Równem (Ukraina) kształcił m.in. studentów ukraińskich.

Profesor Mirosław Krzyśko wypromował dziesięciu doktorów. Dwoje z nich uzyskało następnie stopień naukowy doktora habilitowanego. Za swoją działalność pro-

matyki na Wydziale Matematyki, Fizyki i Techniki Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze, a w latach 2009-2011 – funkcję dyrektora Instytutu Zarządzania w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Kaliszu. Obecnie kieruje Międzywydziałowym Zakładem Matematyki i Statystyki Akademii Kaliskiej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego (w którą przekształciła się kaliska PWSZ). Profesor Mirosław Krzyśko związany jest

profesor Mirosław Krzyśko był wielokrotnie wyróżniany i nagradzany. Doceniając wkład Profesora w rozwój nauk ekonomicznych oraz zaangażowanie w kształcenie studentów ukraińskich, 25 marca 2021 wspomniany wyżej Międzynarodowy Uniwersytet Ekonomiczno-Humanistyczny im. Akademika Stepana Demianczuka w Równem na Ukrainie nadał profesorowi Mirosławowi Krzyśce tytuł honorowy Doctor Honoris Causa.

Ponadto dwukrotnie – w latach 1978 i 1983 – uhonorowano Profesora Nagrodą Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. W roku 1986 profesor Mirosław Krzyśko został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, w roku 1988 – Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Profesor Mirosław Krzyśko jest aktywnym członkiem wielu polskich i międzynarodowych towarzystw naukowych. Należą do nich między innymi: The Institute of Mathematical Statistics, The International Biometric Society, Polskie Towarzystwo Statystyczne, Polskie Towarzystwo Matematyczne, Polskie Towarzystwo Biometryczne, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. W latach 1985-1992 Profesor Mirosław Krzyśko był członkiem Komitetu Redakcyjnego serii wydawniczej „Statystyka matematyczna” Wydawnictwa Naukowo-Technicznego, aktualnie jest członkiem komitetów redakcyjnych wielu czasopism, między innymi: „Discussiones Mathematicae – Probability and Statistics” oraz „Statistics in Transition – new series”.

Profesor Mirosław Krzyśko to osoba wyjątkowo zasłużona dla Polskiego Towarzystwa Statystycznego, która ma wybitne zasługi w dziedzinie statystyki oraz wniosła wyróżniający się wkład w jej popularyzację. Pan Profesor jest inicjatorem prowadzenia wykładów otwartych na temat wielowymiarowych metod statystycznych organizowanych od 2012 r. pod wspólną egidą Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, PTPN i PTS, które są istotnym elementem działalności naukowej i szkoleniowej prowadzonej przez poznański Oddział PTS.

Cieszymy się, że dane jest nam czerpać z wiedzy Pana Profesora oraz uczyć się wrażliwości i przyjaznego podejścia do innych osób, dostrzegania oraz rozumienia ich

problemów i potrzeb. Dziękujemy za wyważony i konstruktywny głos, który niejednokrotnie pomagał w znalezieniu właściwych rozstrzygnięć dyskusyjnych kwestii.

Z okazji zaszczytnego jubileuszu, w imieniu wszystkich członków poznańskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Statystycznego składamy Panu Profesorowi najlepsze życzenia zdrowia, energii do realizacji pragnień i pasji zawodowych, satysfakcji z wszystkich dokonań oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym, jak również radości w gronie rodziny i przyjaciół.

Wyrazy wdzięczności za zorganizowanie uroczystości jubileuszu kierujemy na ręce Pani profesor Aliny Jędrzejczak, kierownika Katedry Metod Statystycznych Uniwersytetu Łódzkiego. ■

PTS w Poznaniu

Zdjęcia:
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
<https://wmi.amu.edu.pl/wiadomosci/sukcesy/prof.-miroslaw-krzyisko-czlonkiem-honorowym-pts>
Akademia Kaliska im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego
<https://akademia.kalisz.pl/honorowa-godnosc-dla-profesora-krzyisko/>

Sprawozdania z działalności oddziałów Polskiego Towarzystwa Statystycznego

Oddział w Białymstoku

W 2022 roku członkowie PTS O/Białystok brali aktywny udział w konferencjach naukowych:

- I Interdyscyplinarnej Studenckiej Konferencji Naukowej pt. „Statystyka na co dzień”, która odbyła się w dniu 31 maja, a organizatorem tego wydarzenia był Wydział Inżynierii Zarządzania Politechniki Białostockiej. Patronat honorowy nad Konferencją objął Urząd Statystyczny w Białymstoku. Wydarzenie było adresowane do studentów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz słuchaczy szkół doktorskich. Konferencja przeprowadzona została w formie zdalnej. Zastępca Przewodniczącej PTS O/Białystok wygłosiła na niej wykład wprowadzający dotyczący znaczenia danych statystycznych w badaniach naukowych i dydaktycznych. Przewodnicząca PTS O/Białystok oraz zastępca przewodniczącej PTS O/Białystok były członkami Komitetu Naukowego konferencji, a członkini PTS O/Białystok była wiceprzewodniczącą Komitetu Organizacyjnego Konferencji,
- konferencji pt. „Rynek nieruchomości mieszkaniowych w Białymstoku – stan i perspektywy” zorganizowanej przez Narodowy Bank Polski Oddział Okręgowy w Białymstoku, podczas której zastępca przewodniczącej PTS O/Białystok wygłosiła referat pt. Uwarunkowania rozwoju rynku nieruchomości w mieście Białystok – ujęcie statystyczne,
- konferencji pt. „Teoria i praktyka zrównoważonego rozwoju a Europejski Zielony Ład”. Konferencja odbyła się w dniach 30.06.-01.07 i została zorganizowana przez Katedrę Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Wydziału Ekonomii i Finansów Uniwersytetu w Białymstoku. Podczas sesji wprowadzającej wystąpienie miała Dyrektor US Białystok – członek PTS O/Białystok, w którym podkreśliła wagę i aktualność podejmowanej tematyki,
- konferencji pt. „Zmiany w gospodarce”. Konferencja odbyła się w dniach 29.06.-30.06. i została zorganizowana w trybie hybrydowym przez Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu. Patronat nad Konferencją objął m.in. GUS. Podczas konferencji zaprezentowano referat, którego współautorem była przewodnicząca PTS O/Białystok pt. Rozmyta intuicjonistyczna miara syntetyczna w dynamicznej analizie subiektywnej jakości życia mieszkańców miast europejskich (pozostali współautorzy dr Bartłomiej Jefmański oraz dr Marta

Kusterka-Jefmańska z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu),

- przewodniczącą PTS O/Białystok sprawowała opiekę merytoryczną nad Wirtualnym Seminarium Badań Operacyjnych (WSBO) oraz pełniła obowiązki moderatora dyskusji seminaryjnej. Wirtualne Seminarium z Badań Operacyjnych jest miejscem spotkań naukowców i praktyków zajmujących się badaniami operacyjnymi, metodami ilościowymi wspomagającymi ekonomię, zarządzanie, finanse, podejmowaniem decyzji. Podczas comiesięcznych spotkań on-line przedstawiciele ośrodków naukowych i badawczych, polskich i zagranicznych prezentują wyniki własnych badań, nowe metody i teorie oraz ich zastosowania praktyczne, uczestniczą w dyskusjach. Na seminarium prezentowane były także zagadnienia poświęcone analizie danych statystycznych w ujęciu metodologicznym oraz praktycznym. Można do nich zaliczyć następujące wystąpienia prelegentów reprezentujących różne ośrodki akademickie:
  - „Nie ten bogaty, co ma dukaty” – o wielowymiarowym barometrze ubóstwa i wykluczenia społecznego,
  - Rozmyta intuicjonistyczna miara syntetyczna w dynamicznej analizie subiektywnej jakości życia mieszkańców miast europejskich,
  - Nadwyżka edukacyjna – obecny stan wiedzy na temat zjawiska w krajach europejskich,
  - Analiza potencjału technicznego i otoczenia instytucjonalnego OZE w województwach Polski w kontekście konstrukcji indeksu zrównoważonego rozwoju energetycznego regionów,
  - Wielokryterialna ocena realizacji koncepcji zrównoważonego rozwoju na terytorium polsko-białorusko-ukraińskiego pogranicza za pomocą podejścia MAMIMCA,
  - Zwiększanie wrażliwości metody COMPOSITE TIME TRADE-OFF w szacowaniu użyteczności stanów zdrowia. ■

Ewa Roszkowska

Oddział w Katowicach

Dnia 23 marca 2022 roku odbyły się zawody centralne VI edycji Olimpiady Statystycznej. Tegoroczny finał, ze względu na pandemię koronawirusa Sars-Cov-2 odbył się w siedzibach Komitetów Okręgowych w całej Polsce. W Komitecie Organizacyjnym Olimpiady PTS O/Katowice reprezentowali dr hab. Adrianna Mastalerz-Kodzis, prof. UE oraz zastępca przewodniczącego – dr hab. Dominik Krężolek.

Dnia 24 maja 2022 roku w Pałacu Goldsteinów w Katowicach odbyła się konferencja dotycząca rynku nieruchomości w województwie śląskim. Organizatorem spotkania był Narodowy Bank Polski O/Katowice. Wśród zaproszonych gości byli m.in. Prezydenci Miast Katowi-

ce, Bytom, Zabrze, Jaworzno, a także inwestorzy i prezesi kluczowych firm powiązanych z rynkiem nieruchomości. Do udziału w spotkaniu został zaproszony zastępca przewodniczącego PTS o/Katowice dr hab. Dominik Krężolek, który przedstawił referat na temat Gospodarka mieszkaniowa w województwie śląskim w świetle danych statystycznych. W swoim wystąpieniu zaprezentował najnowsze informacje dotyczące struktury rynku nieruchomości na terenie województwa śląskiego (w tym dane NSP 2021) oraz przedstawił perspektywę rozwoju rynku w dwuletnim horyzoncie czasowym.

W dniach 26-28 kwietnia 2022 roku w Centrum Kongresowym ICE w Krakowie odbył się III Kongres Statystyki Polskiej. Organizatorami wydarzenia byli GUS oraz PTS. Tegoroczna edycja Kongresu związana była z obchodami 110-lecia istnienia PTS. W tegorocznych obradach uczestniczyli także pracownicy Katedry Demografii i Statystyki Ekonomicznej (prof. dr hab. Grażyna Trzpiot, dr hab. Dominik Krężolek, prof. UE, dr Agnieszka Orwat-Acedańska, dr Justyna Majewska) oraz kierownik Katedry Analiz Gospodarczych i Finansowych, prof. dr hab. Eugeniusz Gatnar. Prof. Eugeniusz Gatnar był współorganizatorem czterech sesji dotyczących Statystyki gospodarczej nt.: Dane gospodarcze, Inflacja i jej pomiar, Wpływ pandemii COVID na gospodarkę i Zastosowania metod statystyki gospodarczej. W drugim dniu Kongresu prof. Eugeniusz Gatnar wygłosił referat pt. Źródła presji inflacyjnej w Polsce.

W dniach 25-27 kwietnia 2022 roku odbył się XIV Europejski Kongres Gospodarczy. W trakcie Kongresu, który kolejny raz odbył się w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach reprezentował prof. dr hab. Eugeniusz Gatnar. Prof. Eugeniusz Gatnar był uczestnikiem debaty pt. Inflacja i jej wpływu na biznes, która odbyła się 25 kwietnia.

W dniach 9-12 maja 2022 roku w Zakopanem odbyła się XV Międzynarodowa Konferencja Naukowa im. Profesora Aleksandra Zeliasia na temat „Modelowanie i Prognozowanie Zjawisk Społeczno-Gospodarczych”. Organizatorami Konferencji byli Katedra Statystyki, Kolegium Ekonomii, Finansów i Prawa Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz Komitet Statystyki i Ekonometrii Polskiej Akademii Nauk. W obradach, które trwały od 10 do 12 maja, uczestniczyli pracownicy Katedry Demografii i Statystyki Ekonomicznej prezentując referaty na temat: Wpływ kapitału ludzkiego na modelowanie dywidendy długowieczności (prof. dr hab. Grażyna Trzpiot), Jednowskaźnikowe semiparametryczne modele ekonometryczne i ich zastosowanie w analizie ryzyka dla wybranych spółek Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (dr hab. Dominik Krężolek, prof. UE). Pani Profesor przewodniczyła sesji pt. „Modelling economic processes”.

Dnia 28 czerwca 2022 roku odbyło się ogólnopolskie Seminarium Naukowe „Statistics for Innovations: Data Visualization and Risk Analysis SIDVRA2022”, którego organizatorem jest Katedra Demografii i Statystyki Ekonomicznej. Organizacja Seminarium połączona była z obchodami 10-lecia utworzenia Katedry Demografii i Statystyki Ekonomicznej, a tym samym uroczystym posiedzeniem PTS O/Katowice. Gościem specjalnym seminarium był prof. dr hab. Józef Stawicki (Katedra Ekonometrii i Statystyki, Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), który przedstawił wykład nt. Pojęcie ryzyka w wybranych nurtach ekonomii. Wśród zaproszonych gości obecni byli m.in. prof. dr hab. Maciej Nowak, Prorektor ds. Nauki i Rozwoju Kadry Akademickiej Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach oraz Aurelia Hetmańska, dyrektor Urzędu Statystycznego w Katowicach.

W dniach 26-30 czerwca 2022 roku w Katowicach odbyło się World Urban Forum WUF11. Światowe Forum Miejskie to prestiżowa międzynarodowa konferencja organizowana przez ONZ-Habitat w celu rozwoju obszarów miejskich i osiedli ludzkich. Jest to najważniejsze globalne wydarzenie dotyczące polityki, transformacji i rozwoju miast. Odbywa się co dwa lata i gości ponad 20 000 uczestników reprezentujących rządy, regiony, miasta, organizacje pozarządowe i instytucje finansowe. W obradach uczestniczyła prof. dr hab. Grażyna Trzpiot.

W dniach 7-8 września 2022 roku odbyła się XXXI Konferencja Naukowa Sekcji Klasyfikacji i Analizy Danych PTS (XXXVI Konferencja Taksonomiczna). Organizatorem Konferencji była Katedra Ekonometrii i Statystyki Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Podczas dwudniowych obrad swoje referaty przedstawili:

- dr hab. Dominik Krężolek nt. Czy pandemia wirusa COVID-19 wpływa na rynek metali szlachetnych? Analiza ryzyka ekstremalnego,
- prof. dr hab. Grażyna Trzpiot nt. Extended Gini regression coefficient as robust estimator of systematic risk in post Covid time,
- prof. dr hab. Grażyna Trzpiot nt. Subjective risks assessment in safety of elderly persons in cities (referat we współautorstwie z prof. dr hab. inż. Jackiem Szołtyskiem, Kierownikiem Katedry Logistyki Społecznej UE w Katowicach),
- dr Dorota Rozmus nt. Miary stabilności w wyborze liczby grup w podejściu zagregowanym w taksonomii wykorzystującym analizę spektralną oraz metodę propagacji podobieństwa,
- dr Justyna Brzezińska plakat nt. „Segmentacja sieci uczelni w Europie”, we współautorstwie z Adamem Saganem Adam, Marcinem Pełką, Mirosławą Szttemberg-Lewandowską.

Podczas Konferencji odbyło się także posiedzenie SKAD.

W dniach 14-16 września 2022 roku na University of Naples Fedreico II w Neapolu (Włochy) odbyła się kolejna edycja Międzynarodowej Konferencji Naukowej „European Conference on Data Analysis – ECDA2022”. ECDA 2022 była organizowana wspólnie przez Wydział Nauk Politycznych oraz Wydział Ekonomii i Statystyki Uniwersytetu w Neapolu Federico II, pod patronatem GfKI – Data Science Society, Classification and Data Analysis Group oraz Włoskiego Towarzystwa Statystycznego. Podczas dwudniowych obrad referaty wygłosili:

- prof. dr hab. Grażyna Trzpiot nt. Classification on polish fund market during COVID-19 pandemic – extreme risk modeling approach,
- dr hab. Dominik Krężolek nt. The impact of the Covid-19 pandemic on modelling volatility and risk analysis of returns in selected European financial markets.

11 października 2022 roku w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim odbyła się konferencja naukowa pt. „Ekonomiczne konsekwencje przemian demograficznych w Polsce” zorganizowana w ramach III Kongresu Demograficznego. Organizatorami konferencji byli: Wojewoda Śląski, Rządowa Rada Ludnościowa, GUS, Urząd Statystyczny w Katowicach, PTS oraz Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach. Sesję powitalną podczas konferencji moderował dr hab. Dominik Krężolek, prof. UE. W wydarzeniu, w roli słuchaczy uczestniczyły prof. dr hab. Grażyna Trzpiot oraz dr Justyna Majewska.

19 października 2022 roku, podczas XXVI konferencji naukowej StatSoft Polska, dr Justyna Brzezińska z Katedry Analiz Gospodarczych i Finansowych wygłosiła wykład nt. Modele odpowiedzi na pozycje testowe w badaniach społecznych. Konferencja miała charakter interdyscyplinarny, a referujący przedstawiali zastosowania metod statystycznej analizy danych w prowadzonych przez siebie badaniach naukowych o tematyce społecznej, przyrodniczej i technicznej.

W dniach 7-9 listopada 2022 roku odbyła się jubileuszowa 40. Międzynarodowa Konferencja Naukowa MSA, której organizatorem była Katedra Metod Statystycznych

Uniwersytetu Łódzkiego. Podczas trzydniowych obrad swoje referaty zaprezentowali:

- prof. dr hab. Grażyna Trzpiot: Dywidenda długowieczności – wielowymiarowa analiza ryzyk (wykład zaproszony),
- prof. dr hab. Eugeniusz Gatnar: Źródła presji inflacyjnej w krajach Europy Środkowo-Wschodniej,
- dr hab. Dominik Krężolek, prof. UE: Zastosowanie estymatora jądrowego do pomiaru ryzyka ekstremalnego stóp zwrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie,
- dr Justyna Majewska: Wpływ anomalii na wielopopulacyjne modelowanie i prognozowanie umieralności,
- mgr Magdalena Kawecka: Zastosowanie modelu logistycznego do oceny statusu na rynku pracy młodych ludzi w Polsce.

Dnia 9 listopada 2022 roku odbyły się zawody szkolne VII edycji Olimpiady Statystycznej. W zawodach wzięło udział 3 589 uczniów z 436 szkół. Komisje Szkolne zakwalifikowały do zawodów okręgowych 1088 uczniów z 436 szkół. Komitet Główny zakwalifikował do zawodów okręgowych 100 uczestników, którzy uzyskali największą liczbę punktów w kraju. W sumie do etapu okręgowego przeszło 1188 osób. Z województwa śląskiego do zawodów szkolnych zgłosiło się 49 szkół oraz 318 uczniów, natomiast do zawodów okręgowych zakwalifikowało się 133 uczniów z 44 szkół (najwięcej spośród wszystkich województw).

W dniach 16-18 listopada 2022 roku odbył się Międzynarodowy Kongres Jakości Kształcenia. Jest to nowa inicjatywa corocznych spotkań poświęconych problema-

tyce jakości kształcenia, której głównym celem jest wymiana doświadczeń, podejmowanie wspólnych inicjatyw, praca zespołowa nad ciągłym udoskonalaniem jakości kształcenia. Kongres miał formę hybrydową, natomiast spotkania stacjonarne odbywały się w różnych ośrodkach uniwersyteckich województwa śląskiego. Drugiego dnia Kongresu odbył się panel dyskusyjny nt. Procedury oceny jakości kształcenia – doświadczenia członków i ekspertów PKA ze śląskich uczelni, w trakcie którego jednym z prelegentów była prof. dr hab. Grażyna Trzpiot.

W dniach 16-18 listopada 2022 roku odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa VII Wrocław Conference in Finance WROFIN 2022. Organizatorem konferencji była Katedra Inwestycji Finansowych i Zarządzania Ryzykiem Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Referat nt. Non-parametric approach to extreme risk estimation on precious metals market wygłosił dr hab. Dominik Krężolek, prof. UE.

W dniu 7 grudnia 2022 roku odbyło się posiedzenie PTS O/Katowice. Posiedzenie miało formę zdalną. Przedstawiono aktywność PTS O/Katowice w 2022 r. oraz przekazano informacje nt. Olimpiady Statystycznej. W trakcie posiedzenia wysłuchano referatu dra Grzegorza Sitka pt. Wnioskowanie o wartości przeciętnej błędów audytowych na podstawie funkcji wiarygodności. ■

Dominik Krężolek

Oddział we Wrocławiu

W dniu 20.06.2016 roku odbyło się Walne Zebranie członków Wrocławskiego Oddziału PTS na którym dokonano wyboru władz na czteroletnią kadencję 2016-2020. Od początku kadencji Rada Oddziału Wrocławskiego PTS spotyka się regularnie przy okazji organizowanych wydarzeń (wykładów otwartych oraz konferencji). Poza spotkaniami, bieżące decyzje podejmowane są w drodze dyskusji i głosowań zdalnych. W czasie trwania kadencji w dniu 28.01.2019 odbyło się Walne Zebranie członków Wrocławskiego Oddziału PTS, na którym przyjęto sprawozdanie Rady Oddziału za działalność w latach 2014-2018 i wybrano delegatów na Walne Zgromadzenie Delegatów w Łodzi 18.03.2019.

Kadencja Rady Oddziału PTS Wrocław zakończyła się w czerwcu 2020 Jednak ze względu na obowiązujący od 13 marca 2020 na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii uległa przedłużeniu z mocy prawa (art. 10 ust. 1f ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2020 r., poz. 2261). O tej sytuacji Sekretarz Rady Oddziału Danuta Komarowska poinformowała sekretarza Rady Głównej PTS.

W dniu 21.02.2023 odbyło się Walne Zebranie członków Wrocławskiego Oddziału PTS, na którym oprócz wyboru delegatów na Walne Zgromadzenie PTS w Warszawie dnia 24.03.2023 odbyły się wybory Rady Oddziału na kolejną kadencję 2023-2027.

W kadencji 2016-2023 działalność PTS Oddział we Wrocławiu (głównie współpracując z Urzędem Statystycznym we Wrocławiu i Katedrą Statystyki Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu) skupiała się wokół spotkań popularyzujących statystykę w ramach wykładów i seminariów otwartych, konferencji naukowych i współorganizowaniu wydarzeń edukacyjnych (Tabela 1).

Tabela 1. Działalność Wrocławskiego Oddziału PTS w liczbach

Aktywność	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	SUMA
Wykłady otwarte	1	4	3	1	3	0	0	12
Konferencje	0	2	2	3	1	3	1	12
Konkursy statystyczne	1	2	2	2	3	2	1	13

Otwarte wykłady i seminaria są okazją do wymiany doświadczeń oraz dyskusji na poruszane w wystąpieniach tematy. W wykładach brali udział m.in. członkowie i sympatycy PTS O/Wrocław, pracownicy naukowcy i studenci wrocławskich uczelni, pracownicy Urzędu Statystycznego we Wrocławiu oraz osoby zainteresowane tematyką wykładu. Tradycyjnie aktywności te są organizowane corocznie między innymi w ramach obchodów Dnia Statystyki Polskiej, a także przy wręczeniu nagród uczestnikom Olimpiady Statystycznej oraz z okazji Dnia Ziemi. Wykłady otwarte i wystąpienia na seminariach wygłosili:

- dr Karol Przanowski (2016),
- prof. Walenty Ostasiewicz (2017, 2018, 2018),
- Waclaw Mazur i Zbigniew Tracz (2017),
- dr Agata Girul (2017),
- Katarzyna Rypuła (2017),
- dr Andrzej Dąbrowski (2018),
- dr. hab. Krzysztof Łoboz, prof. WSB i dr Elżbieta Stańczyk (2019),
- prof. Ryszard Kryszke-Jasiński (2020),
- dr hab. inż. Anna Zgrzywa-Ziemak (2020),
- Halina Woźniak (2020).

PTS O/Wrocław aktywnie włącza się w wydarzenia naukowe zarówno krajowe jak i międzynarodowe jako organizator oraz partner konferencji.

Aktywność ta stwarza okazję do wymiany doświadczeń oraz dyskusji nad wagą statystyki jako dziedziny nauki oraz jej praktyczną użytecznością jako narzędzia niezbędnego do opisywania różnego rodzaju zjawisk społeczno-gospodarczych, w szczególności tych dotyczących Wrocławia i naszego regionu. Wrocławski Oddział PTS współorganizował lub działał jako partner w następujących wydarzeniach:

- Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Zdrowie i style życia” – Wrocław, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022,
- Konferencja Naukowa „Statystyka w służbie jakości życia” – Miłocin, 2017,
- Konferencja Naukowa „Statystyka publiczna w służbie terytorialnego. Wyzwania innowacyjne” – Wrocław, 2018,
- Konferencja Naukowa „Quality of life” – Wrocław, 2019, 2021,
- Konferencja Naukowa Statystyka w służbie jakości życia. Społeczeństwo rynkowe” – Brzeg, 2019,
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa “Applications of mathematics and statistics in economics (AMSE)” – Wrocław, 2021.

Trzeci obszar działalności PTS O/Wrocław dotyczy działań edukacyjnych mających na celu upowszechnianie wiedzy i rozwijanie wśród młodzieży umiejętności z zakresu statystyki w obszarze analiz społeczno-gospodarczych. Niektóre z tych konkursów mają już charakter cykliczny, ale wśród nich są także nowe aktywności:

- Konkurs Statystyczny „Statystyka nie jest trudna” – 2016-2018, 2020 – Wałbrzych. Celem konkursu jest popularyzacja metod statystycznych wśród młodzieży szkolnej, sprawdzenie faktycznych umiejętności

- uczniów w posługiwaniu się metodami projektowania eksperymentu, analizy danych oraz technologią informatyczną oraz promowanie najzdolniejszych uczniów,
- Zawody okręgowe Olimpiady Statystycznej – 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 – konkurs organizowany cyklicznie raz w roku,
- Konkurs „Debaty Oksfordzkie” – 2019. Tematyka tego wydarzenia edukacyjnego skierowanego do nauczycieli i uczniów szkół ponadpodstawowych zakładała, że tezy poszczególnych debat będą odnosić się do ogólnych i szczegółowych zagadnień dotyczących współczesnych (po 2010) problemów rozwoju społecznego i gospodarczego, zagadnień przestrzennych, środowiskowych i demograficznych dla Polski, Dolnego Śląska i poszczególnych jednostek administracyjnych regionu (ogólny tytuł cyklu Wybrane problemy rozwoju Polski i Dolnego Śląska),
- Konkurs edukacyjny „Opracowanie Kampanii promującej województwo Dolnośląskie w oparciu o zasoby informacyjne statystyki publicznej, jako regionu atrakcyjnego do życia” – 2020,
- Konkurs edukacyjny „Statystyczny Młodzieżowy Debiut Naukowy” – 2021 – na opracowanie artykułu w tematyce Demograficzny obraz Dolnego Śląska oczami młodego badacza, z wykorzystaniem zasobów informacyjnych statystyki publicznej. ■

Joanna Dębicka

Oddział w Krakowie

Oddział Krakowski PTS liczy 54 członków, z czego 5 członków zostało przyjętych w okresie sprawozdawczym, a członkostwo dwóch ustało (zmarł prof. dr hab. Antoni Leon Dawidowicz i dr hab. Daniel Kosiorowski, prof. UEK).

31 stycznia 2019 roku odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze członków Oddziału Krakowskiego PTS, na którym wybrano delegatów na Walne Zgromadzenie PTS oraz członków Rady Oddziału Krakowskiego PTS i Komisji Rewizyjnej na kadencję 2019-2022. W skład Rady Oddziału weszli:

- przewodniczący: dr hab. Paweł Ulman, prof. UEK,
- zastępca przewodniczącego: dr hab. Monika Papież, prof. UEK,
- zastępca przewodniczącego: dr hab. Daniel Kosiorowski, prof. UEK (do 2020), mgr Grzegorz Ruta (od 2020),
- sekretarz: dr Agnieszka Wałęga,
- skarbnik: dr hab. Ewa Soja, prof. UEK,
- członek: mgr Grzegorz Ruta (do 2020).

W skład Komisji Rewizyjnej weszli:

- przewodniczący: dr hab. Marcin Salamaga, prof. UEK.
- członkowie: dr hab. Barbara Podolec, prof. UEK, prof. dr hab. Józef Pociecha.

W okresie objętym sprawozdaniem realizowano zadania statutowe poprzez organizację i udział w następujących wydarzeniach o charakterze naukowym:

- 4 kwietnia 2019 wystąpienie prof. dr hab. Józefa Pocięchy pt. Profesor Juliusz Leo – naukowiec, samorządowiec, polityk – i jego poglądy,

- 11 czerwca 2019 wystąpienie dr Beaty Pater pt. Finansowanie parków narodowych w Polsce w świetle badań empirycznych,
- 12 grudnia 2019 wystąpienie prof. RNDr. Viera Pacáková, Ph.D. z Uniwersytetu w Pardubicach (Instytut Matematyki i Metod Ilościowych) pt. Inequalities in Health Status in European Countries and Their Determinants,
- 14 stycznia 2020 wykład otwarty nt. Prognozowanie kursów walutowych z wykorzystaniem modelu kursów równowagi wygłosił dr hab. Michał Rubaszek, prof. SGH, kierownik Zakładu Modelowania Rynków Finansowych w Kolegium Analiz Ekonomicznych Szkoły Głównej Handlowej (we współpracy z Instytutem Metod Ilościowych w Naukach Społecznych UEK),
- 3 marca 2020 wykład otwarty nt. Nieznane (jeszcze) zasoby statystyki publicznej wygłosiła Monika Wałaszek, kierownik Małopolskiego Ośrodka Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Krakowie. Podczas spotkania informacje na temat zbliżających się spisów: Powszechnego Spisu Rolnego w 2020 oraz Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2021 zaprezentował Grzegorz Ruta, zastępca dyrektora Urzędu Statystycznego w Krakowie,
- 3 grudnia 2020 zdalny wykład otwarty nt. Determinanty i trwałość ubóstwa energetycznego w Polsce wygłosiła mgr Lilia Karpinska, pracownik Katedry Mikroekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie (we współpracy z Instytutem Metod Ilościowych w Naukach Społecznych UEK),

- 14 stycznia 2021 zdalny wykład otwarty nt. O porównywaniu populacji w badaniach ekonomicznych wygłosiła dr Dominika Polko-Zajac, pracownik Katedry Statystyki, Ekonometrii i Matematyki Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach (we współpracy z Instytutem Metod Ilościowych w Naukach Społecznych UEK),
  - 1 marca 2021 zdalny wykład otwarty nt. Zagadnienie doświadczania braku bezpieczeństwa żywnościowego w Polsce: metody pomiaru i wyniki analiz statystycznych wygłosiła dr hab. Hanna Dudek, prof. SGGW, kierownik Zakładu Ekonometrii i Inżynierii Finansowej w Katedrze Ekonometrii i Statystyki Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (we współpracy z Instytutem Metod Ilościowych w Naukach Społecznych UEK),
  - 24 maja 2021 zdalny wykład otwarty nt. Zagadnienia analityczne w badaniach nad genomem i transkryptomem człowieka wygłosił dr med. Paweł Wołkow, kierownik Ośrodka Genomiki Medycznej Omicron z Wydziału Lekarskiego UJ Collegium Medicum w Krakowie,
  - 9 listopada 2021 zdalny wykład otwarty nt. Urząd Statystyczny w Krakowie – centrum wiedzy o społeczeństwie i gospodarce w Małopolsce wygłosił Grzegorz Ruta, zastępca dyrektora Urzędu Statystycznego w Krakowie,
  - 11 stycznia 2022 zdalny wykład otwarty nt. Propozycja dwóch nowych indeksów multilateralnych wygłosił dr hab. Jacek Białek, prof. UŁ z Katedry Metod Statystycznych Uniwersytetu Łódzkiego,
  - 8 marca 2022 zdalny wykład otwarty nt. Analiza wrażliwości dla miernika syntetycznego na przykładzie Global Competitiveness Index wygłosił dr hab. Michał Pietrzak, prof. PG, kierownik Katedry Statystyki i Ekonometrii Politechniki Gdańskiej (we współpracy z Instytutem Metod Ilościowych w Naukach Społecznych UEK),
  - 14 czerwca 2022 wykład otwarty nt. Narodowy Spis Powszechny 2021 – wyniki wstępne dla Polski i województwa małopolskiego wygłosił Grzegorz Ruta, zastępca dyrektora Urzędu Statystycznego w Krakowie (we współpracy z Instytutem Metod Ilościowych w Naukach Społecznych UEK),
  - 13 grudnia 2022 wykład otwarty nt. Badanie przydatności metod uczenia statystycznego do szacowania brakujących danych w prognozowaniu upadłości przedsiębiorstw wygłosili dr hab. Barbara Pawełek, prof. UEK oraz prof. dr hab. Józef Pocięcha, Katedra Statystyki, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.
- Oddział Krakowski PTS wspólnie z Oddziałem Krakowskim Polskiego Towarzystwa Matematycznego zorganizował:
- 4 maja 2021 Seminarium Zastosowań Matematyki Oddziału Krakowskiego PTM. Referat pt. Bayesowska interpretacja tzw. empirycznych procedur bayesowskich w hierarchicznych modelach statystycznych przedstawił prof. dr hab. Jacek Osiewalski z Katedry Ekonometrii i Badań Operacyjnych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie,
  - 6 grudnia 2022 Seminarium nt. Bayesowska analiza procesów sezonowo skointegrowanych. Propozycja rozkładu a priori dla zespolonych przestrzeni kointegrujących. Wykład wygłosiła dr hab. Justyna Wróblewska, prof. UEK z Katedry Ekonometrii i Badań Operacyjnych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.
- Kolejną działalnością, w którą zaangażował się Oddział Krakowski PTS była promocja Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021:
- 26 marca 2021 odbył się odczyt dla studentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie nt. Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021 – dlaczego warto się spisać? Referentem był dr Michał Kudłacz przedstawiciel Urzędu Statystycznego w Krakowie i pracownik Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie,
  - 29 marca 2021 wspólnie z Urzędem Statystycznym w Krakowie zorganizowane zostało wirtualne Seminarium z okazji inauguracji Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań pt. Liczy się każdy! Historia spisów w Polsce. Teoria i praktyka NSP 2021. W ramach działalności związanej z popularyzacją statystyki publicznej Oddział Krakowski PTS we współpracy z Instytutem Metod Ilościowych w Naukach Społecznych UEK oraz Urzędem Statystycznym w Krakowie zorganizował spotkania, które poprowadziła Monika Wałaszek, kierownik Małopolskiego Ośrodka Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Krakowie. Wykłady adresowane przede wszystkim do seminarzystów oraz ich promotorów, którzy chcieliby wykorzystać przy pisaniu prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich) dane pochodzące ze statystyki publicznej:
  - 20 października 2020 wykład nt. Statystyka publiczna i jej zasoby.
  - 20 listopada 2020 spotkanie informacyjne nt. Zasoby statystyki publicznej w analizie gospodarczej.
  - 18 października 2021 otwarte seminarium nt. Statystyka publiczna i jej zasoby.
  - 23 listopada 2022 seminarium nt. Zasoby statystyki publicznej ze szczególnym uwzględnieniem wyników spisów powszechnych.
- 3 marca 2020 roku podpisane zostało porozumienie o współpracy pomiędzy Polskim Towarzystwem Statystycznym, Urzędem Statystycznym w Krakowie i XI Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Dąbrowskiej w Krakowie w zakresie upowszechniania szeroko rozumianej wiedzy statystycznej i kształtowania umiejętności jej wykorzystania wśród młodzieży oraz rozwijania umiejętności korzystania z danych statystycznych, podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli, a także inspirowania oraz wspierania wspólnych działań zmierzających do popularyzacji wiedzy statystycznej. Ze strony PTS porozumienie realizowane jest przez PTS Oddział w Krakowie. Za koordynację i realizację porozumienia ze strony PTS odpowiada dr hab. Monika Papież – wiceprzewodnicząca Rady Oddziału PTS w Krakowie.
- Rada Oddziału podjęła wstępne rozmowy w sprawie podjęcia współpracy z Publicznym Salezjańskim Liceum Ogólnokształcące w Krakowie.
- W zakresie edukacji statystycznej w ramach współpracy Oddziału Krakowskiego PTS i Urzędu Statystycznego w Krakowie z XI LO w Krakowie zorganizowano:
- 29 października 2020 spotkanie na temat działalności GUS z Moniką Wałaszek kierownik Małopolskiego Ośrodka Badań Regionalnych,
  - 4 listopada 2020 wykład nt. Metody analiz statystycznych, który wygłosił dr hab. Paweł Ulman, prof. UEK, przewodniczący Rady Oddziału Krakowskiego PTS,
  - 11 października 2021 wykład nt. Statystyka – praktyka i nauka, który wygłosił dr hab. Paweł Ulman, prof. UEK, przewodniczący Rady Oddziału Krakowskiego PTS,

- 18 października 2021 spotkanie nt. Statystyka publiczna i jej zasoby, które poprowadziła Monika Wałaszek, kierownik Małopolskiego Ośrodka Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Krakowie,
- 21 października 2021 r. prelekcję dotyczącą zagadnień związanych z Olimpiadą Statystyczną, którą wygłosiła Monika Wałaszek, kierownik Małopolskiego Ośrodka Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Krakowie,
- 25 października 2021 r. wykład nt. Jak rozwiązywać zadania ze statystyki opisowej, który wygłosiła dr hab. Monika Papież, prof. UEK z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie,
- 7 listopada 2022 prelekcję dotyczącą zagadnień związanych z Olimpiadą Statystyczną przedstawiła Monika Wałaszek, kierownik Małopolskiego Ośrodka Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Krakowie.

Dodatkowe informacje

W okresie kadencji 2019-2022:

- dr Agnieszka Wałęga była członkiem Głównej Komisji Rewizyjnej,
- dr Małgorzata Ćwiek była członkiem Sądu Koleżeńskiego,
- w związku ze śmiercią w 2020 r. dr. hab. Daniela Kosińskiego, prof. UEK funkcję zastępcy przewodniczącego Rady Oddziału Krakowskiego PTS objął mgr Grzegorz Ruta (wcześniej członek),
- członkowie OK PTS byli organizatorami i uczestnikami wielu konferencji naukowych w kraju i za granicą,
- członkowie OK PTS współorganizują w Komitecie Okręgowym w Krakowie coroczną Olimpiadę Statystyczną.

Agnieszka Wałęga

Oddział w Poznaniu

Sprawy organizacyjne: w okresie objętym sprawozdaniem władze Oddziału działały w następującym składzie:

Rada Oddziału

- przewodnicząca Rady Oddziału: prof. dr hab. Elżbieta Gołata,
- zastępca przewodniczącej Rady Oddziału: dr hab. Waldemar Wołyński, prof. UAM,
- sekretarz Rady Oddziału: dr hab. Andrzej Młodak, prof. Akademii Kaliskiej,
- skarbnik Oddziału: dr Tomasz Józefowski.

Członkowie Rady

- dr hab. Grażyna Dehnel, prof. UEP,
- dr hab. Małgorzata Graczyk, prof. UPP,
- dr hab. Tomasz Klimanek, prof. UEP,
- dr Małgorzata Szczyt.

Komisja Rewizyjna:

- przewodniczący: dr hab. Karol Andrzejczak, prof. PP,
- zastępca przewodniczącego: dr Krzysztof Szwarz,
- członek: dr Wojciech Roszka,
- członek: dr Kamil Wilak.

Warto w tym miejscu nadmienić, że kilkoro członków Oddziału zasiada także we władzach naczelnych PTS: prof. dr hab. Elżbieta Gołata, dr hab. Małgorzata Graczyk, prof. UPP oraz prof. dr hab. Mirosław Krzyśko to członkowie Rady Głównej PTS, zaś dr hab. Andrzej Młodak, prof. Akademii Kaliskiej i dr Małgorzata Szczyt – zasiadają w Sądzie Koleżeńskim. Prof. dr hab. Mirosław Krzyśko i dr Kazimierz Kruska to także Członkowie Honorowi PTS.

Według stanu na dzień sporządzenia sprawozdania PTS O/Poznań liczył 135 członków (co w porównaniu ze stanem na dzień 15 stycznia 2019 r., kiedy to sporządzano poprzednie sprawozdanie tego typu, oznacza spadek o 1 osobę). Warto w tym miejscu przypomnieć, że w poprzedniej kadencji przybyło 16 osób. Wśród członków Oddziału 89 osób (65,9%) mieszka w Poznaniu i okolicy, 14 (10,4%) – w rejonie Kalisza, 9 (6,7%) – Konina, 11 (8,1%) – Leszna i Kościana, zaś 12 (8,9%) – Piły. 62 osoby (45,9% liczby członków ogółem) to nauczyciele akademicy pracujący na różnych uczelniach (siedmioro z nich pracuje także w Urzędzie Statystycznym w Poznaniu – podstawowo lub dodatkowo), 12 (8,9%) – pracownicy wyłącznie służb statystyki publicznej, 4 (3,0%) osoby to nauczyciele w szkołach podstawowych i ponadpodsta-

wowych, 54 (40,0%) – emeryci i renciści, natomiast 3 (2,2%) – inni.

W upływającej kadencji w poczet członków PTS w Oddziale Poznańskim przyjęto 2 osoby. Jest to dużo mniej niż w poprzednich czteroleciach. Wpływ na to miało prawdopodobnie wiele czynników, m.in. pandemia COVID-19 i związane z nią trudności w zakresie propagowania działań PTS.

Oddział poniósł też istotne straty. 29 czerwca 2020 roku zmarł dr hab. Ryszard Walkowiak, prof. nadzw. UPP – wybitny agronom i matematyk, ceniony naukowiec i nauczyciel akademicki, wychowawca wielu pokoleń specjalistów z zakresu rolnictwa i leśnictwa. Studiował matematykę na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i tam też się z niej doktoryzował. Habilitację uzyskał natomiast z zakresu zastosowań modeli matematycznych w agronomii na ówczesnej Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu (obecnie Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu). Na tejże uczelni pracował w latach 1976-2019. Był tam profesorem nadzwyczajnym w Katedrze Metod Matematycznych i Statystycznych na Wydziale Rolnictwa i Bioinżynierii. Obszar badawczy Profesora obejmował statystykę matematyczną, geostatystykę oraz ich zastosowania w naukach rolniczych i leśnych. W uznaniu osiągnięć w pracy naukowej i dydaktycznej w 2006 roku Profesor odznaczony został Srebrnym Krzyżem Zasługi.

W dniu 13 lipca 2021 roku odeszła dr hab. Walentyna Ignaczyk, emerytowana profesor Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu i Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, wybitny statystyk i demograf środowiska poznańskiego, były członek Komitetu Nauk Demograficznych PAN, długoletni członek poznańskiego Oddziału PTS. Pani Profesor przez wiele lat związana była z Centrum Badań nad Rodziną ówczesnej Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. Jej zainteresowania badawcze obejmowały przede wszystkim postawy matrymonialne i prokreacyjne młodzieży oraz ich determinanty, system wartości społecznych i rodzinnych, jakość warunków życia. Do 2011 roku prof. W. Ignaczyk była kierownikiem ówczesnej Katedry Metod Statystycznych Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, wychowawcą wielu pokoleń młodzieży. Za swoją pracę i zaangażowanie została odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

27 grudnia 2021 roku zmarł Henryk Wróbel, emerytowany, długoletni pracownik Urzędu Statystycznego w Kaliszu oraz wieloletni aktywny członek Oddziału naszego Towarzystwa. W pracy zawodowej zajmował się przede wszystkim statystyką gospodarczą, z zakresu której był znakomitym specjalistą. Znany był także ze swej życzliwości i gotowości do dzielenia się swą wiedzą i doświadczeniem ze współpracownikami oraz z wszystkimi zainteresowanymi statystyką. Pożegnanie Zmarłego odbyło się 30 grudnia 2021 r. H. Wróbel spoczął na Cmentarzu Komunalnym przy ul. Poznańskiej w Kaliszu.

Działalność statutowa:

mimo licznych problemów i przeszkód związanych z sytuacją epidemiologiczną Oddział prowadził działalność naukową, szkoleniową i popularyzatorską, współpracował z innymi stowarzyszeniami i organizacjami oraz uczestniczył we współpracy międzynarodowej.

Przejawami działalności naukowej członków Oddziału były m.in. liczne artykuły publikowane w czasopismach statystycznych (np. Wiadomości Statystyczne, The Polish Statistician, Statistics in Transition – new series oraz zagranicznych), monografie i podręczniki, referaty na krajowych i zagranicznych konferencjach a także seminariach. Dodatkowo prof. dr hab. Mirosław Krzyśko zasiada w Editorial Board czasopisma Statistics in Transition – new series a dr hab. Andrzej Młodak, prof. Akademii Kaliskiej jest Associate Editor tego czasopisma. Dr hab. Andrzej Młodak wchodzi także w skład Kolegium Redakcyjnego Wiadomości Statystycznych – jest zastępcą redaktora naczelnego tego periodyku. Do powyższego Kolegium należy też dr hab. Grażyna Dehnel, prof. UEP. Prof. Elżbieta Gołata jest z kolei członkiem Rady Naukowej rozpatrywanego czasopisma. Warto jednakże podkreślić najważniejsze inicjatywy i działania Oddziału o szczególnie dużym potencjale merytorycznym i organizacyjnym. Na pewien czas, w 2020 r. i na początku 2021 roku sytuacja epidemiczna sparaliżowała funkcjonowanie Oddziału, zawieszono organizację seminariów, warsztatów i wykładów otwartych.

Inspiracją do powrotu do aktywności była chęć uczczenia jubileuszu 80. urodzin dra Kazimierza Kruszki, wieloletniego przewodniczącego Rady Oddziału PTS w Poznaniu, dyrektora i zastępcy dyrektora Urzędu Statystycznego w Poznaniu, Prezesa Polskiego Towarzystwa Statystycznego w latach 2005-2010. Z tej okazji w dniu 18 grudnia 2020 roku zorganizowano spotkanie on-line, w którym uczestniczyli: dr Dominik Rozkrut, Prezes GUS, prof. Józef Oleński, Prezes GUS w latach 1992-1995 i 2006-2011, aktualnie wiceprezes PTS, prof. Waldemar Tarczyński, Rektor Uniwersytetu Szczecińskiego i jednocześnie Prezes PTS.

Oddział PTS w Poznaniu reprezentowali: prof. E. Gołata, przewodnicząca Rady Oddziału, prof. Mirosław Krzyśko z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza i prof. Małgorzata Graczyk z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, członkowie Rady Głównej PTS, Rady Oddziału PTS w Poznaniu i przedstawiciele środowiska statystyków prowadzących badania w naszym mieście. Szczególna była reprezentacja w spotkaniu przedstawiciele dwóch środowisk, których dr Kazimierz Kruszka jest integralną częścią. Pan Doktor w swoim życiu zawodowym łączył pracę naukową na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu oraz w Urzędzie Statystycznym w Poznaniu. Uniwersytet Ekonomiczny reprezentował prof. Krzysztof Malaga, dyrektor Instytutu Informatyki i Ekonomii Ilościowej, prof. Grażyna Dehnel, kierownik Katedry Statystyki, prof. Jan Paradysz oraz inni pracownicy tejże Katedry. Inicjatorem organizacji Jubileuszu był dr

Jacek Kowalewski, Dyrektor Urzędu Statystycznego w Poznaniu. W spotkaniu uczestniczyli także najbliżsi współpracownicy dra K. Kruszki z Urzędu Statystycznego w Poznaniu (w tym zwłaszcza z Ośrodka Statystyki Miast, z którym Jubilat od lat jest szczególnie związany).

Dr Kazimierz Kruszka był współzałożycielem i członkiem Polskiego Towarzystwa Statystycznego w chwili jego reaktywacji w kwietniu 1981 r. Przez wiele lat był członkiem Rady Głównej PTS, pełniąc w latach 1994-2000 funkcję wiceprezesa, a następnie w latach 2000-2005 funkcję Sekretarza. W kadencji od 2005 do 2010 r. dr Kazimierz Kruszka sprawował funkcję Prezesa PTS. Przez wiele lat przewodniczył pracom Rady Oddziału PTS w Poznaniu. Pan dr Kazimierz Kruszka to wieloletni, doświadczony nauczyciel akademicki, wykładowca statystyki na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu, który wykształcił kilka pokoleń wysokiej klasy statystyków wielkopolskich. Na uwagę zasługuje także działalność publikacyjna i popularyzatorska dra K. Kruszki. Jest on autorem lub redaktorem ponad 100 publikacji naukowych i opracowań statystycznych, w tym również artykułów poświęconych historii statystyki w Wielkopolsce, ukochanego Wągrowca i Ziemi Pałuckiej.

Dr. K. Kruszka był jednym z twórców Centrum Statystyki Regionalnej na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu, wielkopolskiego konkursu wiedzy statystycznej dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych „Statystyka mnie dotyka”. W obszarze Jego zainteresowań badawczych jest estymacja pośrednia oraz statystyka miast, czego wyrazem było zaangażowanie Pana Doktora w organizację Ośrodka Statystyki Małych Obszarów (OSMO) i Ośrodka Statystyki Miast (OSM) w Urzędzie Statystycznym w Poznaniu. Zaslugą dra K. Kruszki jest wdrożenie OSM do międzynarodowej sieci statystycznego monitoringu miast Urban Audit. Nieocenione są zasługi i wkład dra K. Kruszki w organizację Kongresu Statystyki Polskiej z okazji 100-lecia PTS w 2012. W uznaniu wyjątkowych zasług dla rozwoju statystyki doktor Kazimierz Kruszka otrzymał godność Członka Honorowego PTS.

Oddział PTS w Poznaniu współorganizował XXXV Jubileuszową Konferencję Taksonomiczną Sekcji Klasyfikacji i Analizy Danych PTS „Klasyfikacja i analiza danych – teoria i zastosowania SKAD 2021”, która odbyła się w dniach 8-10 września 2021 roku w formie zdalnej. Honorowy patronat nad konferencją objęli: prof. dr hab. Maciej Żukowski, Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu oraz dr Dominik Rozkrut, Prezes GUS. Prof. dr hab. Elżbieta Gołata oraz dr hab. Grażyna Dehnel, prof. UEP, weszły w skład Komitetu Naukowego konferencji. Prof. G. Dehnel stanęła również na czele jej Komitetu Organizacyjnego, który tworzyli wybitni statystycy poznańscy: dr Maciej Beręsewicz, dr hab. Tomasz Klimanek, prof. UEP, dr Wojciech Roszka, dr hab. Marcin Szymkowiak, prof. UEP, dr Hanna Wdowicka oraz dr Kamil Wilak. W trakcie konferencji liczne wystąpienia wygłosili członkowie Oddziału. Część spośród tych referatów została opublikowana w monografii Jajuga K., Dehnel G., Walesiak M. (red.) (2022), Classification and Data Analysis – Methodology and Practice, Springer Nature, Switzerland.

Członkowie Oddziału PTS O/Poznań zaangażowali się bardzo mocno w organizację i przygotowanie merytoryczne ważnej konferencji międzynarodowej – wspólnego spotkania ekspertów Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Europy i Eurostatu z zakresu poufności danych statystycznych (Joint UNECE/Eurostat Expert Meeting on Statistical Data Confidentiality).

Konferencja odbyła się w dniach 1–3 grudnia 2021 roku w Centrum Edukacyjnym Usług Elektronicznych Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. W spotkaniu wzięło udział ponad 170 ekspertów z krajowych i międzynarodowych urzędów statystycznych, a także zaproszeni naukowcy zajmujący się kontrolą ujawniania danych statystycznych. Z uwagi na ograniczenia spowodowane sytuacją epidemiologiczną do Poznania z zagranicy przybyło 20 osób. Pozostali uczestnicy brali udział w konferencji w formie zdalnej, przy użyciu platformy Zoom. Łączyli się oni z różnych krajów. Główny ciężar organizacji wydarzenia przyjął na siebie Urząd Statystyczny w Poznaniu przy współpracy z Uniwersytetem Ekonomicznym w Poznaniu. W organizację całości wydarzenia szczególnie wkład wnieśli: dr hab. Tomasz Klimanek, prof. UEP, zastępca dyrektora Urzędu Statystycznego w Poznaniu, dr hab. Marcin Szymkowiak, prof. UEP oraz dr hab. Grażyna Dehnel, prof. UEP – kierownik Katedry Statystyki Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu i konsultant w Ośrodku Statystyki Krótkookresowej Urzędu Statystycznego w Poznaniu. Z kolei dr hab. Andrzej Młodak, prof. AK był (razem z drem Peterem-Paulem de Wolfem ze Statistics Netherlands) współorganizatorem sesji „Software tools for statistical data confidentiality”. Andrzej Młodak, mgr Michał Pietrzak i dr Tomasz Józefowski wygłosili też wystąpienie pt. „The trade-off between the risk of disclosure and data utility in SDC – a case of data from a survey of accidents at work” (oprócz zamieszczenia na stronie konferencji, po wprowadzeniu niezbędnych ulepszeń ukazało się ono drukiem w czasopiśmie „Statistical Journal of the IAOS”). Szczegółowe sprawozdanie z konferencji zostało natomiast zamieszczone w „Wiadomościach Statystycznych. The Polish Statistician” (Dehnel G., Młodak A., Klimanek T., Szymkowiak M. (2022), Joint UNECE/Eurostat Expert Meeting on Statistical Data Confidentiality, Wiadomości Statystyczne. The Polish Statistician, 67(2):51–61).

Oddział zaznaczył mocno także swe znaczenie podczas III Kongresu Statystyki Polskiej z okazji 110-lecia PTS, który odbył się w dniach 26–28 kwietnia 2022 r. w Centrum Kongresowym ICE w Krakowie. Prof. dr hab. Elżbieta Gołata (która współorganizowała – z prof. dr hab. Ireną E. Kotowską z Instytutu Statystyki i Demografii Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie – sesję poświęconą statystyce ludności) oraz prof. dr hab. Mirosław Krzyśko (organizator sesji „Statystyka matematyczna”) weszli w skład Komitetu Naukowego tego ważnego wydarzenia. Członkowie poznańskiego oddziału PTS byli autorami lub współautorami dziewięciu kongresowych wystąpień.

Poznański Oddział PTS wystąpił też do Rady Głównej Towarzystwa z wnioskiem o nadanie godności Członka Honorowego PTS prof. Mirosławowi Krzyśce, wybitnemu uczonemu, międzynarodowej sławy specjalistce w zakresie teorii i zastosowań statystyki matematycznej, a w szczególności zagadnień związanych z analizą danych wielowymiarowych. Wniosek zyskał aprobatę Rady Głównej PTS. W efekcie godność ta została nadana profesorowi podczas XL Konferencji Naukowej „Wielowymiarowa Analiza Statystyczna”, która odbyła się w Uniwersytecie Łódzkim w dniach 7-9 listopada 2022 r. Informacja o jubileuszu 80. urodzin profesora M. Krzyśki oraz o zorganizowanego dla jego uczczenia 51. Międzynarodowego Colloquium Biometrycznego International Biometrical Colloquium (które odbyło się w dniach 11–14 września 2021 w Szamotułach) ukazała się w czasopiśmie IBS Biometric Bulletin (vol. 39, nr 4 z 2022 r., str. 21–22).

Oddział zaangażował się w przygotowanie i przeprowadzenie XI Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej im. Profesora Zbigniewa Czerwińskiego „Matematyka i informatyka na usługach ekonomii”, która odbyła się w dniu 16 września 2022 roku. Podczas obrad konferencji członkowie Oddziału wygłosili liczne wystąpienia. Sprawozdanie z konferencji autorstwa dr hab. Heleny Gasparis-Wieloch, prof. UEP, prof. dra hab. Krzysztofa Małagi i dra hab. inż. Jarogniewa Rykowskiego, prof. UEP ukazało się na łamach czasopisma „Wiadomości Statystyczne. The Polish Statistician” w 2022 (nr 12, str. 80–89).

Członkowie Oddziału uczestniczyli też w internetowym przedsięwzięciu HLG-MOS Synthetic Data Challenge zorganizowanym przez High-level Group for the Modernisation of Statistical Production and Services funkcjonującej w ramach Komisji Gospodarczej ONZ dla Europy (UNECE). Wydarzenie to odbyło się w dniach 24–28 stycznia 2022 roku.

Andrzej Młodak, Tomasz Józefowski i Tomasz Klimanek wzięli również udział w The 10th International Conference „The Use of R in Official Statistics”, uRos2022, hosted by Statistics Canada, która odbyła się w dniach 6-8 grudnia 2022 roku. Wygłosili tam wystąpienie pt. R software for Statistical Disclosure Control – utility and problems.

Członkowie Oddziału wnieśli ponadto znaczny wkład w upamiętnienie zmarłego w dniu 29 listopada 2021 w Warszawie prof. dra hab. Jana Kordosa, jednego z najwybitniejszych statystyków polskich w historii, Członka Honorowego PTS, współinicjatora reaktywacji PTS w 1981, prezesa Towarzystwa w latach 1985-1994, wiceprezesa Głównego Urzędu Statystycznego w latach 1992-1996, członka wybieralnego Międzynarodowego Instytutu Statystycznego, eksperta o światowej renomie, m.in. konsultanta Banku Światowego, współpracownika Urzędu Statystycznego Unii Europejskiej EUROSTAT i Biura Statystycznego Organizacji Narodów Zjednoczonych, wieloletniego profesora Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie oraz Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie, założyciela i pierwszego redaktora naczelnego czasopisma „Statistics in Transition”. Wyraziło się to w inicjatywie powstania artykułu upamiętniającego sylwetkę Zmarłego, opublikowanym w „Wiadomościach Statystycznych. The Polish Statistician” w 2022 (vol. 67, nr 3, str. 66–87). W tekście tym znalazły się wspomnienia osób, które znały i ceniły Profesora oraz współpracowały z Nim na różnych etapach drogi zawodowej i dla których był On także Mistrzem. Wśród autorów wspomnień byli: prof. dr hab. Elżbieta Gołata, prof. dr hab. Jan Paradysz oraz dr hab. Andrzej Młodak, prof. Akademii Kaliskiej.

Istotnym elementem działalności naukowej i szkoleniowej prowadzonej przez poznański Oddział PTS są wykłady otwarte na temat wielowymiarowych metod statystycznych organizowane już od 2012 r. pod wspólną egidą Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, PTPN i PTS. W roku akademickim 2019/2020 wykłady te przygotowywali pracownicy Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu oraz Urzędu Statystycznego w Poznaniu. Później nastąpiła przerwa spowodowana pandemią. W roku akademickim 2020/2021 te same instytucje wznowiły prelekcje. W roku 2021/2022 merytoryczne przygotowanie wykładów przejął Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. W roku akademickim 2022/2023 referaty prezentują prelegenci z Politechniki Poznańskiej. Warto też podkreślić, że od 2021 zainteresowani mogą uczestniczyć także w formie zdalnej. I tak, wygłoszono następujące prelekcje:

- 22 stycznia 2020 – dr Maciej Beręsewicz, Estimation of the size of irregular immigration using bayesian non-linear mixed models,
  - 22 kwietnia 2021 – dr hab. Marcin Szymkowiak, prof. UEP, dr Kamil Wilak: Metody radzenia sobie z brakiem danych w badaniu ICT,
  - 20 maja 2021 – mgr Sylwia Filas-Przybył, dr hab. Tomasz Klimanek, prof. UEP, Stratyfikacja dochodowa mieszkańców miast w Polsce w 2018 roku – omówienie pracy eksperymentalnej i jej wyników,
  - 16 czerwca 2021 – dr Tomasz Józefowski, dr hab. Tomasz Klimanek, prof. UEP, dr hab. Marcin Szymkowiak, prof. UEP oraz dr Kamil Wilak, SPREE estimation of the number of disabled people in terms of economic activity,
  - 17 listopada 2021 – prof. dr hab. Jerzy Moczko, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Czytanie w myślach – fikcja czy niedaleka przyszłość?,
  - 8 grudnia 2021 – prof. dr hab. Jerzy Moczko, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Tajemnicze p-value czyli o metodach dokładnego wnioskowania nieparametrycznego w przypadku nietypowych rozkładów danych eksperymentalnych,
  - 12 stycznia 2022 – dr inż. Arkadiusz Majewski, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu: Sztuczna inteligencja – przyszłość, czy zagrożenie?,
  - 16 marca 2022 – dr hab. Michał Michalak, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu: Meandry planowania badań klinicznych,
  - 18 maja 2022 – dr hab. Barbara Więckowska, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu: Meta-analiza w postaci dwuwymiarowej – medyczne przykłady testów diagnostycznych,
  - 19 października 2022 – dr hab. Karol Andrzejczak, prof. PP, Wybrane metody badawcze inżynierii niezawodności,
  - 16 listopada 2022 – dr hab. inż. Maciej Marcin Michałek, prof. PP, Procedura estymacji parametrycznej dla modeli kinematyki pojazdów przegubowych,
  - 18 stycznia 2023 – dr hab. Magdalena Szymkowiak, Warunki jakie powinny spełniać sygnatury systemu aby zachował on wybrane własności czasów życia swoich komponentów.
- Kluczowym zadaniem popularyzatorskim była organizacja i przeprowadzenie dziesiątej edycji Wielkopolskiego Konkursu „Statystyka mnie dotyka” adresowanego do uczniów szkół ponadgimnazjalnych z obszaru województwa wielkopolskiego, współorganizowanego przez Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, poznański Oddział PTS i Urząd Statystyczny w Poznaniu. Honorowy patronat nad Konkursem objęli: Prezes GUS, Wojewoda Wielkopolski oraz Wielkopolski Kurator Oświaty. Zarówno w pracach zespołu przygotowującego Konkurs jak i Komisji Konkursowej aktywny udział brało wielu członków Oddziału. Komisji Konkursowej przewodniczyła dr Aleksandra Witkowska, a w jej skład weszli: mgr Ewa Kowalka, dr Arleta Olbrot, dr Małgorzata Szczyt i dr Wojciech Roszka. Korzystając z zasobów informacyjnych statystyki publicznej uczniowie mieli opracować jedno z poniższych zagadnień:
- Metody radzenia sobie z bezrobociem – mobilność zawodowa, edukacja dorosłych, zmiana zawodu,
  - Płeć, wiek, miejsce zamieszkania, sytuacja na rynku pracy, wynagrodzenia – co w największym stopniu determinuje pracowników do wyboru miejsca pracy poza miejscem zamieszkania,
  - Sytuacja gospodarcza województw(-a) a budżety gospodarstw domowych i poziom zagrożenia ubóstwem mieszkańców.
- Wyniki dla wybranego obszaru terytorialnego i przedziału czasowego uczestnicy prezentowali w formie plakatu, a następnie omawiali publicznie podczas finału, który odbył się w dniu 11 kwietnia 2019 roku w ramach III Dni Wydziału Informatyki i Gospodarki Elektronicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu wpisujących się w obchody Dnia Statystyki Polskiej organizowane przez Urząd Statystyczny w Poznaniu. Konkurs cieszy się licznym zainteresowaniem różnego rodzaju szkół z regionu. Niemal od samego początku najczęściej uczestników pochodzi z Południowej Wielkopolski. Wręczenie nagród w konkursie ufundowanych dzięki wsparciu sponsorów (np. ESRI Polska i Narodowy Bank Polski) odbywa się zawsze bardzo uroczysto. W 2019 roku miało ono miejsce właśnie podczas wyżej wspomnianego wydarzenia. Nagrodzone szkoły umieszczają informacje o tym fakcie na swych stronach internetowych. Wzmianki o konkursie można także znaleźć na różnych stronach samorządowych. Szczegóły na temat konkursu i uroczystości wręczenia nagród zamieszczane są na stronach Urzędu Statystycznego w Poznaniu oraz PTS. Konkurs ma też swoją własną stronę <https://statystykamnie dotyka.stat.gov.pl/>. Stosowne relacje ukazywały się też w „Kwartalniku Statystycznym”.
- Poznański Oddział PTS aktywnie zaangażował się w przygotowanie Olimpiady Statystycznej. W jej pierwszej edycji wiodącą rolę pełnił Urząd Statystyczny w Kielcach, którego staraniem powołano Komitet Główny i Komitet Programowy Olimpiady. Później nastąpiły zmiany, w wyniku których od II edycji Komitetem Głównym kieruje prezes GUS, dr Dominik Rozkrut. Komitetem Programowym, odpowiedzialnym za przygotowanie zadań Olimpiady i kryteriów oceny odpowiedzi zawodników w pierwszych dwóch edycjach przewodził dr hab. Tomasz Żądło, prof. UE, z Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, w III edycji na jego czele stanął dr hab. Jacek Białek, prof. Uniwersytetu Łódzkiego. Natomiast od VII edycji Komitetem kieruje dr hab. Iwona Markowicz, prof. Uniwersytetu Szczecińskiego.
- Od III edycji Olimpiady w skład Komitetu Programowego Olimpiady wchodzi dr hab. Andrzej Młodak, prof. Akademii Kaliskiej. Nasz Oddział PTS brał udział w przygotowaniu regulaminu Olimpiady, przyczynił się także do jej popularyzacji w szkołach i instytucjach dydaktycznych oraz samorządowych a także pozyskał patronów z naszego województwa: Wojewodę Wielkopolskiego, Marszałka Województwa Wielkopolskiego, Wielkopolskiego Kuratora Oświaty oraz Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Na czele Komitetu Okręgowego Olimpiady w Poznaniu stoi dr hab. Marcin Szymkowiak, prof. UEP (od VI edycji; w IV i wcześniej funkcję tę pełniła mgr Dorota Foremska, a w V edycji przewodniczącym Komitetu był dr hab. Tomasz Klimanek, prof. UEP), jego sekretarzem jest dr hab. Andrzej Młodak. W skład Komitetu weszli także: mgr Magdalena Ancan, mgr Piotr Jastrzębski (zastępca przewodniczącego), mgr Anna Polišńska, dr Małgorzata Szczyt, mgr Dominika Tadeuszak oraz dr Kamil Wilak. Członkowie Komitetu zasiadali także w Komisji Egzaminacyjnej zawodów II stopnia (okręgowych) Olimpiady w Poznaniu, zasilonej również kilkoma innymi członkami Oddziału.
- Oddział PTS w Poznaniu współpracował z licznymi organizacjami i instytucjami zajmującymi się lub zainteresowanymi statystyką, zwłaszcza z Komitetem Nauk Demograficznych PAN, Polskim Towarzystwem Ekonomicznym, Poznańskim Towarzystwem Przyjaciół Nauk

oraz Kaliskim Towarzystwem Przyjaciół Nauk. Szczególnie owocna była współpraca z Katedrą Statystyki UEP.

Liczni członkowie Oddziału należą do stowarzyszeń i organizacji zagranicznych oraz międzynarodowych (np. IFCS, ISI, Institute of Mathematical Statistics, Bernoulli Society for Mathematical Statistics and Probability, International Biometric Society, itp.).

Rada Oddziału PTS O/Poznań proponuje uwzględnić w programie działania na lata 2023-2026 następujące obszary:

1. podjęcie starań o rozszerzenie idei i dostępności (także w formie zdalnej) wykładów i seminariów otwartych w kierunku zwiększenia udziału w nich pracowników statystyki publicznej i uczelni,
2. kontynuację wstrzymanych z powodu pandemii działań związanych z organizacją kolejnych edycji Wielkopolskiego Konkursu „Statystyka mnie dotyka” oraz aktywne uczestnictwo w promocji i organizacji zawodów szkolnych i okręgowych Olimpiady Statystycznej na terenie województwa wielkopolskiego, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii pozyskania sponsorów,
3. intensyfikację wymiany doświadczeń i osiągnięć naukowych na arenie międzynarodowej, np. poprzez organizację otwartych spotkań ze stosownymi referatami na temat działalności różnych międzynarodowych stowarzyszeń statystycznych, zapraszanie gości z wiodących ośrodków naukowych z zagranicy posiadających wybitne osiągnięcia naukowe, konsultacje studialne z nimi oraz poruszanie dyskusowanej podczas takich spotkań tematyki również na seminariach magisterskich czy doktoranckich, a także zwiększenie udziału członków i sympatyków Oddziału w ważnych statystycznych organizacjach międzynarodowych,

4. rozważenie wystąpienia do Rady Głównej PTS z wnioskiem o podjęcie kroków mających na celu uregulowanie kwestii przyjęcia i rejestracji nowych członków Towarzystwa; dotyczy to zwłaszcza unowocześnienia i aktualizacji deklaracji członkowskiej, organizacji wystawiania legitymacji członkowskich oraz wznowienia podjętych przed laty w Kaliszu prac nad utworzeniem centralnego rejestru członków PTS,
5. rozszerzanie wolnego dostępu do publicznej informacji o działalności PTS poprzez zamieszczanie na stronie internetowej dokumentacji z działalności Rady Głównej, Głównej Komisji Rewizyjnej, Sądu Koleżeńskiego i Oddziałów Towarzystwa; w szczególności dotyczy to sprawozdań merytorycznych i finansowych,
6. rekrutację nowych członków w grupach regionalnych (kaliskiej, konińskiej, leszczyńsko – kościańskiej i pilskiej), organizację spotkań i prelekcji służących promocji statystyki, w tym z wykorzystaniem środków wideo-łączności,
7. współpracę z instytucjami akademickimi na terenie Wielkopolski wykorzystujących statystykę w swych badaniach i bieżącej działalności dydaktycznej, w tym zachęcanie do włączenia się do działalności PTS.

Warto podkreślić, że realizacja powyżej wymienionych i innych celów Towarzystwa zależeć będzie także od postawy i wysiłku każdego członka naszej PTS-owskiej społeczności. ■

Andrzej Młodak

Oddział w Łodzi

Działalność Łódzkiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Statystycznego w ostatnim roku koncentrowała się głównie na organizacji konferencji MSA'22 oraz na działaniach członków Towarzystwa w ramach popularyzowania statystyki i wykorzystania metod statystycznych w badaniach ekonomicznych i społecznych.

W dniach 7-9 listopada 2022 roku w Łodzi w Centrum Szkoleniowo-Konferencyjnym Uniwersytetu Łódzkiego odbyła się 40th International Conference MSA'2022 joined with MASEP. Głównym organizatorem konferencji była Katedra Metod Statystycznych UŁ, a jej współorganizatorami byli: Instytut Statystyki i Demografii UŁ, Komitet Statystyki i Ekonometrii Polskiej Akademii Nauk oraz Polskie Towarzystwo Statystyczne (oddział w Łodzi). Celem konferencji MSA 2022 było stworzenie międzynarodowego forum do dyskusji oraz wymiany pomysłów i poglądów na temat rozwoju statystyki jako nauki. Patronat honorowy nad konferencją objęli: Rektor Uniwersytetu Łódzkiego oraz Prezes Głównego Urzędu Statystycznego. W konferencji udział wzięło łącznie 179 osób z różnych ośrodków akademickich w Polsce, m.in. z: Gdańska, Katowic, Krakowa, Łodzi, Poznania, Radomia, Szczecina, Warszawy, Wrocławia, przedstawiciele Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Statystycznego w Łodzi, a także goście z Czech, Włoch i Ukrainy. W trakcie konferencji odbyło się 17 sesji (plenarnych i panelowych), na których wygłoszono łącznie 59 referatów.

Podczas konferencji MSA'22 zaprezentowano książkę Statystyka i Demografia w Uniwersytecie Łódzkim. Brylantowy Jubileusz (2022) autorstwa prof. zw. dr. hab. Czesława Domańskiego i dr hab. Aliny Jędrzejczak, prof. UŁ. Książka obejmuje dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny statystyków i demografów Uniwersytetu Łódzkiego, w tym prekursorów, którzy wnieśli znaczący wkład w rozwój statystyki i demografii jako dyscyplin naukowych i ich szerokich zastosowań w wielu dziedzinach wiedzy.

Łódzki Oddział PTS systematycznie uczestniczył w spotkaniach pracowników Katedry Metod Statystycznych. W trakcie spotkań członkowie PTS O/Łódź omawiali wyniki prac badawczych z zakresu statystyki, dotyczące m.in.: „Kwantowe modele duopolu” (dr hab. K. Bolonek-Lasoń, prof. UŁ), „Elementarne indeksy cen w ramach modelu GBM” (dr hab. J. Białek, prof. UŁ), „Estymatory kwantyli, ich własności i zastosowanie w analizach dochodów” (dr hab. D. Pekasiewicz, prof. UŁ), „Grupowanie tekstów polskojęzycznych ze względu na ich sentyment” (dr hab. Jerzy Korzeniewski, prof. UŁ). ■

*Agata Szczukocka
Elżbieta Zalewska*

Profesor Krzysztof Jajuga prezydentem-elektem IFCS

Profesor Krzysztof Jajuga został wybrany na funkcję Prezydenta-elekta IFCS (President-Elect of International Federation of Classification Societies). Tę funkcję będzie sprawował w latach 2023-2024, następnie zostanie urzędującym Prezydentem (Acting President) IFCS na kadencję 2025-2026, a w latach 2027-2028 pełnić będzie rolę IFCS Past President.

Wybór Profesora Krzysztofa Jajugi jest uhonorowaniem Jego wyjątkowych osiągnięć naukowych, ale również dowodem uznania dla aktywności naukowej i dorobku organizacyjnego Sekcji Klasyfikacji i Analizy Danych Polskiego Towarzystwa Statystycznego.

International Federation of Classification Societies to światowe towarzystwo naukowe, którego członkowie zajmują się problematyką analizy danych (w tym ich klasyfikacji). Towarzystwo powstało w 1985 roku, obecnie zrzeszając 18 towarzystw krajowych z całego świata (m.in. USA, Japonii, Korei Płd., Wlk. Brytanii, Niemiec, Francji, Niderlandów, Włoch, Hiszpanii, Portugalii, RPA). Sekcja Klasyfikacji i Analizy Danych Polskiego Towarzystwa Statystycznego należy do IFCS od 1993 roku.

Życzymy Panu Profesorowi owocnej kadencji!

Źródło: Andrzej Dudek

Sekretarz IFCS i Przewodniczący Rady Sekcji Klasyfikacji i Analizy Danych PTS

Kongres Statystyki Amerykańskiej 2022

W dniach 06.08-11.08.2022 prof. dr hab. Waldemar Tarczyński – Prezes Polskiego Towarzystwa Statystycznego uczestniczył w Kongresie Statystyki Amerykańskiej (2022 Joint Statistical Meetings), którego organizatorem było American Statistical Association (ASA).

W wydarzeniu brali udział statystycy z USA, Kanady i wielu państw z całego świata. W czasie obrad dyskutowano o problemach statystyki światowej oraz perspektywach jej rozwoju. Prof. dr hab. Waldemar Tarczyński brał udział w panelu dyskusyjnym, którego organizatorem był dr Dominik Rozkrut (prezes GUS i członek Rady Głównej PTS), podczas którego przedstawił temat „Cooperation of the Polish Statistical Association with Statistics Poland”.

W dniu 12.08.2022 roku wspólnie z ambasadorem Polski w Stanach Zjednoczonych – Panem Markiem Magierowskim, Głównym Urzędem Statystycznym (dr Dominik Rozkrut) oraz Polskim Towarzystwem Statystycznym (prof. dr hab. Waldemar Tarczyński) zorganizowane zostało seminarium naukowe poświęcone tematyce Geopolitical aspects of the official statistics’ mission. A Cross-Atlantic Perspective. Seminarium odbyło się w rezydencji ambasadora, a udział w nim wzięli m.in. Robert Santos (Director of US Census Bureau, former President of the American Statistical Association), Partha Lahiri (Director, Joint Program in Survey Methodology, University of Maryland), Robert Groves (former Director of US Census Bureau; Chair, Committee on National Statistics, National Academies of Sciences, Engineering and Medicine; Provost of the Georgetown University), Misha Belkindas (President of the International Association for Official Statistics), Anil Arora (Chief Statistician of Canada), Nancy Potok (Former Chief Statistician of the United States), Włodzimierz Okrasa (Advisor, Statistics Poland), Małgorzata Tarczyńska-Luniewska (Uniwersytet Szczeciński, członek PTS).

Źródło:

<https://pts.stat.gov.pl/aktualnosci/>

Granty Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych

Komitet Wykonawczy FENStatS, wspólnie z Europejską Radą ds. Badań Naukowych (ERC), zorganizował webinarium promujące informacje ERC na temat możliwości finansowania w dziedzinie statystyki (Statistical Science) w celu zwiększenia liczby wniosków w tej dziedzinie.

Szczegółowe informacje są dostępne na stronach:

- <https://erc.europa.eu/funding/starting-grants>
- <https://erc.europa.eu/news>
- https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/horizon/wp-call/2022/wp_horizon-erc-2022_en.pdf ■

Grażyna Trzpiot

Spotkanie ECAS 3 października 2022

Na spotkaniu przedstawiono sprawozdanie z wydarzeń ECAS, w szczególności z konferencji ECAS w Brukseli i wydarzenia ECAS-ENBIS: The ECAS-ENBIS, szkoły letniej w Trondheim (Norwegia, 26 czerwca 2022, <https://conferences.enbis.org/event/23/>).

Dla informacji FENStatS i ENBIS podpisały MoU w 2021 roku. Następnie profesor Jean-Michel Poggi zaanonsował szkołę ECAS-SFdS 2023 nt. Random Forests: basics, advanced extensions and applications, od 8 do 13 października 2023.

Zajęcia zostały przygotowane przez 4 instruktorów:

- Robin Genuer (U Bordeaux, Francja)
<https://robin.genuer.fr/>
- Pierre Geurts (U Liège, Belgia)
<https://people.montefiore.uliege.be/geurts/>
- Ruoqing Zhu (U Illinois Urbana-Champaign, USA)
<https://stat.illinois.edu/directory/profile/rqzhu>

Zgromadzenie ogólne FENStatS

W dniu 19 października 2022 r. odbyło się Zgromadzenie Ogólne 2022 FENStatS w Uniwersytecie La Sapienza w Rzymie (z możliwością połączenia online).

Zaprezentowano sprawozdania komitetu wykonawczego, w tym: finansowe, Komitetu Akredytacyjnego, Grupy roboczej ds. piśmiennictwa i normalizacji, Konferencji zainteresowanych stron w statystyce europejskiej (CESS) 2022, Europejskich Kursów Zaawansowanej Statystyki (ECAS).

Przekazano informacje o podejmowanych działaniach:

1. FENStatS podpisał protokół ustaleń w sprawie współpracy z Europejską Siecią Statystyki Przedsiębiorstw i Przemysłu (ENBIS).
2. We współpracy z Europejską Radą ds. Badań Naukowych (ERC) FENStatS promował seminarium internetowe na temat możliwości finansowania przez ERC w dziedzinie nauk statystycznych.
3. Instytut Statystyki Matematycznej (<https://imstat.org/>) zaproponował protokół ustaleń z towarzystwami członkowskimi.

Wymieniono przyszłe aktywności i działania: FENStatS będzie na 64. Kongresie Statystyki Światowej ISI 2023 w Ottawie, wspólne spotkania statystyczne FENStatS z Międzynarodowymi Stowarzyszeniami.

Kolejno omówiono treści przygotowywane na stronę in-

- Nathalie Vialaneix (INRAe Toulouse, Francja)

<https://www.nathalievialaneix.eu/>

Pekka Pere zaprezentował zbliżające się wydarzenie w Finlandii, Miguel De Carvalho zaprezentował Międzynarodowy Dzień Kobiet w Statystyce i Data Science współorganizowany przez Portugalskie Towarzystwo Statystyczne, a Miguel de Carvalho zaproponował utworzenie kanału youtube ECAS. Przewodniczący Christophe Ley wyjaśnił procedurę wyboru przyszłego wiceprezesa, która jest zatwierdzana przez zarząd. Thomas Verdebout jest obecnie jedynym kandydatem. Wszyscy kandydaci zaprezentują się podczas następnego spotkania ECAS w marcu 2023, a następnie głosowanie odbędzie się online w ciągu dwóch tygodni. ■

Grażyna Trzpiot

ternetową FENStatS.

Podjęto głosowanie za przyjęciem Hiszpańskiego Towarzystwa Biometrycznego do FENStatS.

Spotkanie zamknęła wymiana opinii na temat profilu kolejnego prezydenta FENStatS oraz omówiono kroki proceduralne w kierunku wyborów na członków Komitetu Wykonawczego w 2023 roku.

Zgromadzenie gościło:

- 5 członków Komitetu Wykonawczego (Prezydent: Walter Radermacher, Wiceprezes: Maurizio Vichi, Sekretarz Generalny: Maria Eduarda Silva, Skarbnik: Lola Ugarte i Webmaster: Gejza Dohnal),
- 3 członków stowarzyszonych Komitetu Wykonawczego (Jean-Michel Poggi, Magnus Pettersson reprezentujący Szwedzkie Towarzystwo Statystyczne oraz Corrado Croceta z Włoskiego Towarzystwa Statystycznego),
- 16 krajowych towarzystw statystycznych,
- 1 członek korporacyjny (Europejski Bank Centralny). ■

Grażyna Trzpiot

Międzynarodowy Dzień Kobiet w Statystyce i Data Science

Organizacja Caucus for Women in Statistics (CWS) oraz Portugalskie Stowarzyszenie Statystyczne (SPE) z dumą ogłosili rozpoczęcie obchodów Międzynarodowego Dnia Kobiet w Statystyce i Data Science (IDWSDS) wraz z pierwszym dorocznym wydarzeniem celebrującym 11 października 2022 roku (drugi wtorek października). Liczą, że będzie to coroczne wydarzenie dla świętowania kobiet statystyków i naukowców zajmujących się danymi na całym świecie.

Od lat podejmowane są wysiłki na rzecz zwiększenia aktywności kobiet w dyscyplinach STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics), takie jak Międzynarodowy Dzień Kobiet i Dziewcząt w Nauce ogłoszony przez ONZ, Międzynarodowy Dzień Kobiet w Matematyce oraz Międzynarodowy Rok Kobiet w Statystyce i Data Science ogłoszony przez ISI. Czym jest IDWSDS?

IDWSDS będzie promować kobiety w statystyce i data science na całym świecie za pośrednictwem konferencji. Cele są następujące:

- prezentowanie kobiet i ich wkładu w dyscyplinach STEM,
- połączenie kobiet statystyków i naukowców zajmujących się danymi z całego świata,
- zachęcenie do współpracy między towarzystwami statystycznymi na całym świecie,
- stworzenie pomostu między statystyką a data science.

Źródło: <http://www.idwsds.org/>

Dzień Statystyki Polskiej: Statystyka w służbie polityki społeczno-gospodarczej: nowe badania, metody i narzędzia (23-24 marzec 2023, Warszawa)

9 marca obchodzimy Dzień Statystyki Polskiej, upamiętniający przeprowadzoną w 1789 r. sesję Sejmu Czteroletniego, podczas której podjęto decyzję o przeprowadzeniu pierwszego powszechnego spisu ludności na terytorium Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Celem konferencji „Statystyka w służbie polityki społeczno-gospodarczej: nowe badania, metody i narzędzia”, organizowanej w ramach obchodów Dnia Statystyki Polskiej jest prezentacja najważniejszych i najnowszych osiągnięć w statystyce, których użyteczność może mieć wpływ na przyszłe decyzje o rozwoju społecznym i gospodarczym kraju. Konferencja jest doskonałą okazją do wymiany poglądów i doświadczeń pomiędzy służbami statystyki publicznej oraz środowiskiem naukowym, zajmującymi się problematyką pomiaru statystycznego i analizą danych z różnych źródeł, zarówno w praktyce jak i teorii, w szczególności w aspekcie wykorzystania nowoczesnych technologii.

Tematyka konferencji dotyczy w szczególności: roli statystyki w kształtowaniu polityk publicznych, terminowości i szczegółowości statystyk oficjalnych, łączenia danych między źródłami i dziedzinami, narzędzi i technik badań statystycznych oraz edukacji i kompetencji statystycznych.

Badania statystyczne dla polityk publicznych

Działalność służb statystyki publicznej należy traktować jako służbę publiczną ułatwiającą decydom formułowanie i monitorowanie polityk społeczno-gospodarczych. Realizacja tego zadania wymaga produktów dostosowanych do stale rosnących potrzeb informacyjnych. Głównym adresatem działalności statystyki publicznej jest administracja rządowa i samorządowa, która na podstawie dostarczanych danych i faktów podejmuje decyzje o kierunkach rozwoju. Uczestnicy konferencji będą mogli poznać przykłady użytecznych badań i narzędzi wspierających procesy zarządzania rozwojem oraz przekonać się jak wygląda oblicze współczesnej statystyki.

Terminowość i szczegółowość statystyk oficjalnych

Zwinność polityk gospodarczych i społecznych zależy od szczegółowych i szybko dostępnych informacji. Za ich dostarczanie w dużej mierze odpowiedzialne są służby statystyki publicznej. Czy nowe metody i narzędzia są w stanie skrócić czasu produkcji i umożliwić udostępnienie statystyk oficjalnych na coraz niższych poziomach

terytorialnych. Czy odbiorcy produktów statystycznych oczekują szybszego udostępniania danych kosztem szczególności i zakresu informacji?

Łączenie danych między źródłami i dziedzinami

Szybki rozwój innowacyjnych technologii stawia nowe wyzwania zarówno przed statystyką publiczną, jak i zarządzającymi rozwojem. Szukanie nowych źródeł danych i łączenie różnych dziedzin społecznych i gospodarczych jest sposobem na uchwycenie złożoności otoczenia, w którym żyjemy, oraz odpowiedzią na rosnące potrzeby informacyjne. Rzeczywistość opisywana przez statystykę publiczną staje się coraz bardziej wielowymiarowa, złożona z sieci zależności i łańcuchów powiązań. Statystyka publiczna nie zapomina również o coraz większym znaczeniu przestrzennego wymiaru swoich badań.

Narzędzia i techniki badań statystycznych

Statystyka przyszłości jest już tu! To nie tylko slogan i popularny hasztag w mediach społecznościowych, ale wyraz zmian zachodzących w oficjalnej statystyce. Rozwijane statystyki eksperymentalne i różnego rodzaju innowacje statystyczne są w dużej mierze wynikiem wsłuchiwania się w potrzeby użytkowników i stale rozwijanej współpracy z partnerami naukowymi i odbiorcami. Dzięki temu statystycy mogą zaprezentować w tej sesji nowe techniki gromadzenia danych, aplikacje i narzędzia usprawniające dostęp do informacji statystycznych, bazy danych wspierające procesy monitorowania.

Edukacja i kompetencje statystyczne

Współcześnie coraz trudniej dotrzeć nam do prawdziwych i rzetelnych informacji, które mamy możliwość zweryfikować. Dlatego tak ważne jest budowanie świadomości marki statystyki publicznej jako źródła niezależnych i wiarygodnych danych. Jest to jednym z głównych celów edukacji statystycznej. Podczas tej sesji proponujemy porozmawiać o kluczowych odbiorcach działań edukacyjnych statystyki publicznej i dedykowanych im produktach. Wspólnie zastanowimy się, jak edukować w świecie coraz bardziej odpornym na naukę, jakie wiążą się z tym wyzwania i zagrożenia. Czy rozwijanie kompetencji statystycznych i krytycznego myślenia sprawi, że statystyka publiczna będzie w przyszłości zrozumiała dla każdego? ■

Źródło: <https://dsp2023.stat.gov.pl>

Zapowiedzi konferencji

DSSV-ECDA 2023

Data Science, Statistics & Visualisation (DSSV) i European Conference on Data Analysis (ECDA) to wspólna konferencja, której celem jest zgromadzenie badaczy i praktyków zainteresowanych przynikiem się statystyki, informatyki i wizualizacji oraz budowanie mostów między tymi dziedzinami dla badań interdyscyplinarnych. Konferencja tworzy forum do dyskusji na temat najnowszych postępów i pojawiających się idei w tych różnych dyscyplinach oraz zachęcić do nieformalnych kontaktów i dyskusji pomiędzy wszystkimi uczestnikami. Prezentacje powinny być zatem zorientowane na bardzo szeroką publiczność naukową i mogą obejmować takie tematy jak uczenie maszynowe i statystyczne, wizualizacja i werbalizacja danych, infrastruktury big data i analityka, interaktywne uczenie się, zaawansowane obliczenia i inne ważne tematy.

Konferencja jest promowana przez International Association for Statistical Computing (IASC), Gesellschaft für Klassifikation (GfKl) - Data Science Society, European Association for Data Science (EuADS) oraz Dutch/Flemish Classification Society (VOC). DSSV-ECDA 2023 odbędzie się 5-7 lipca na terenie kampusu Uniwersytetu w Antwerpii w Belgii.

<https://iasc-isi.org/dssv-ecda2023/>

CLADAG 2023: 14TH SCIENTIFIC MEETING CLASSIFICATION AND DATA ANALYSIS GROUP

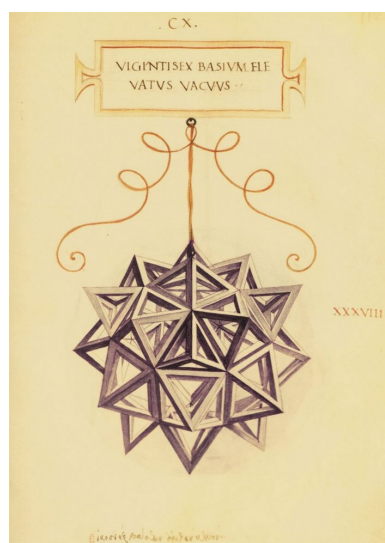
Grupa Klasyfikacji i Analizy Danych (CLADAG) Włoskiego Towarzystwa Statystycznego organizuje spotkanie naukowe w dniach 11-13 września 2023 roku w Salerno we Włoszech.

CLADAG promuje zaawansowane badania metodologiczne w obszarze statystyki wielowymiarowej, ze szczególnym uwzględnieniem analizy danych i klasyfikacji. CLADAG wspiera wymianę idei w tych dziedzinach badań, w tym rozpowszechnianie koncepcji, metod numerycznych, algorytmów, wyników obliczeń i zastosowań.

CLADAG jest członkiem Międzynarodowej Federacji Towarzystw Klasyfikacyjnych (IFCS). CLADAG organizuje co dwa lata międzynarodowe spotkanie naukowe, szkoły związane z klasyfikacją i analizą danych, wydaje biuletyn, a także współpracuje z innymi towarzystwami członkowskimi IFCS przy organizacji ich konferencji.

Zakres tematyczny międzynarodowych spotkań obejmuje: teorię klasyfikacji, zaawansowaną analizę danych oraz oprogramowanie dedykowane algorytmom klasyfikacji, analizy danych i wizualizacji danych.

<https://www.statlab-unisa.it/cladag2023/>

64TH ISI WORLD STATISTICS CONGRESS

Kolejny Światowy Kongres Statystyczny odbędzie się 16-20 lipca 2023 w Ottawie w Kanadzie. Kongresy gromadzą ponad 2000 statystyków i naukowców zajmujących się danymi ze środowiska akademickiego, statystyki publicznej, sektora zdrowia i biznesu, młodszych i starszych specjalistów. Inspirujący i interaktywny program zapewnia poznanie najnowszych osiągnięć w badaniach statystycznych i praktyce w nieformalnej atmosferze. Seria krótkich kursów, satelitów i innych wydarzeń uzupełnia program tego wydarzenia.

<https://www.isi2023.org/conferences/ottawa-2023/>

Profesor Stanisława Bartosiewicz (1920-2022)

Z głębokim smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość, że 20 lipca 2022 r. w wieku 102 lat zmarła Pani Prof. dr hab. h.c. Stanisława Bartosiewicz, honorowy członek Polskiego Towarzystwa Statystycznego.

„Żegnamy naukowca i dydaktyka, twórcę polskiej szkoły naukowej modelowania ekonometrycznego, wielowymiarowej analizy statystycznej i metod podejmowania decyzji w warunkach niepewności. Zainicjowane przez Panią Profesor kierunki badawcze były inspiracją dla zainteresowań naukowych Jej uczniów. Potrafiła w prostej, zrozumiałej, często żartobliwej formie przedstawiać bardzo skomplikowane problemy naukowe”

[Wrocławski Oddział PTS]

Stanisława Bartosiewicz przyszła na świat 8 maja 1920 roku w Brzeżanach jako córka nauczycielki i oficera polskiej armii. W rodzinnym mieście mieszkała do zdania matury. Następnie przeniosła się do Lwowa, by tam w 1938 roku rozpocząć studia w Akademii Handlu Zagranicznego (których nie skończyła z powodu wybuchu II wojny światowej). Po wojnie przyjechała do Wrocławia, gdzie organizowano polskie wyższe uczelnie. Tutaj skończyła studia i jeszcze jako studentka rozpoczęła karierę dydaktyczno-naukową uwieńczoną stopniem doktora habilitowanego, a 19 maja 1988 tytułem profesora w zakresie nauk ekonomicznych.

Pani Profesor Stanisława Bartosiewicz w środowisku naukowym jest uważana za twórcę szkoły modelowania ekonometrycznego. Badania naukowe Pani Profesor koncentrowały się wokół wielowymiarowej analizy statystycznej i metod podejmowania decyzji w warunkach niepewności. Przez wiele lat była członkiem Komisji Nauk

Ekonomicznych PAN. Oprócz prac naukowych jest współautorką i redaktorem naukowym wielu podręczników, wśród których największą popularnością cieszą się *Metody ekonometryczne. Przykłady i zadania* (red. S. Bartosiewicz, PWE, 1974), *Ekonometria*

(S. Bartosiewicz, PWE, 1976) oraz *Estymacja modeli ekonometrycznych* (S. Bartosiewicz & al., PWE, 1990). Jako ceniony dydaktyk była promotorem wielu prac magisterskich i doktorskich - lista jej uczniów (w tym wielu obecnie utytułowanych profesorów) jest imponująca. Oprócz pracy naukowej i dydaktycznej aktywnie angażowała się w życie uczelni. Między innymi w 1976 r. została prodziekanem Wydziału Zarządzania i Informatyki Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, a następnie także jego dziekanem. Za swoją pracę i zasługi na rzecz macierzystej uczelni (obecnie Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu) została doceniona: tytułem *Profesora Honorowego* Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu (2007), nagrodą *Kryształowego Alumnusa* – za całokształt osiągnięć życiowych (2011) i tytułem *Doktora Honoris Causa* Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu (2020). Ponadto uhonorowana została wieloma odznaczeniami państwowymi w tym: *Złotym Krzyżem Zasługi* (1966), *Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski* (1972), *Medalem Komisji Edukacji Narodowej* (1984), *Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski* (1997).

Badania naukowe, działalność ekspercka i dydaktyczna Pani Profesor zawsze koncentruje się wokół szeroko rozumianej *statystyki* i popularyzowania wiedzy o tej dziedzinie nauki. W szczególności Pani Profesor uczestniczyła aktywnie w wielu konferencjach, seminariach i innych działaniach promujących statystykę, organizowanych m.in. przez Główny Urząd Statystyczny, Polskie Towarzystwo Statystyczne Oddział we Wrocławiu i Urząd Statystyczny we Wrocławiu. To między innymi dzięki tej działalności w środowisku ludzi tworzących Polskie Towarzystwo Statystyczne – którego Solenizantka jest honorowym członkiem – Pani Profesor dała się poznać jako wnikliwy obserwator życia codziennego, który z humorem i pogodą ducha potrafi komentować problemy naukowe i egzystencjonalne. Taki sam stosunek, pełen dystansu i swobody ma do siebie i swoich przeżyć, o czym można się przekonać czytając cieszącą się dużą popularnością książkę,

którą napisała o swoim życiu pt. „*Okruchy życia*”.

Profesor Stanisława Bartosiewicz to osoba o wielu pasjach, a jedną z nich jest poezja *Cinquain* na wzór japońskich Haiku, którą sama tworzy. Wszyscy mogliśmy doświadczyć kontaktu

z utworami Pani Profesor podczas wystawy obrazów prof. Antoniego Smoluka na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu. Na wernisażu swoistą interpretacją

każdego obrazu był wiersz autorstwa Pani Profesor, co stanowiło przykład doskonałej symbiozy malarstwa i poezji. Pisząc ten tekst z rozmysłem zrezygnowałam z okraszenia go licznymi fotografiami na rzecz wierszy Solenizantki, które są obrazem wnętrza tej pięknej osoby. Bo żadne słowa nie oddadzą ducha człowieka tak wnieście jak jego własna twórczość, a szczególnie ta poetycka.

Tekst autorstwa dr hab. Joanny Dębickiej, prof. UE, który ukazał się w 100. rocznicę urodzin Profesor dr hab. Stanisławy Bartosiewicz w Śląskim Przeglądzie Statystycznym. Śląski Przegląd Statystyczny = Silesian Statistical Review, 2020, Nr 18 (24), s. 17-21

Zdjęcie: Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Nowości na rynku wydawniczym

Elżbieta Szulc, Mateusz Jankiewicz: Statystyczna i ekonometryczna analiza przestrzennych zjawisk ekonomicznych Metody i zastosowania

Książka stanowi przegląd narzędzi i metod ilościowych przydatnych do analiz różnych aspektów zjawisk gospodarczych z perspektywy przestrzennych i przestrzenno-czasowych tendencji i prawidłowości oraz zawiera przykłady rozwiązań konkretnych problemów ekonomicznych z wykorzystaniem rzeczywistych i aktualnych danych. Wybór omawianych metod został podyktowany praktyczną ich przydatnością i oceną walorów poznawczych. Przykłady empiryczne dotyczą ważnych problemów gospodarki, w tym gospodarki regionalnej, stanowiąc jednocześnie przyczylniki do pogłębionych i szerszych analiz badawczych.

Prezentowane podejścia badawcze wychodzą naprzeciw wyzwaniom współczesnych trendów, obserwowanych zarówno w rozwijanej metodologii, jak i w przestrzennych analizach empirycznych. Analizy zjawisk

ekonomicznych z wykorzystaniem metod opisanych w tej książce i danych „zlokalizowanych” w przestrzeni i czasie pozwalają na uwzględnienie wielu ważnych aspektów rzeczywistego przebiegu tych zjawisk.

Publikacja może zainteresować pracowników naukowych (również spoza grona statystyków i ekonometryków, np. geografów ekonomicznych) oraz praktyków, w szczególności analityków gospodarczych czy przedstawicieli polityki regionalnej, natomiast studentom kierunków ekonomicznych, regionalistyki, geografii społeczno-ekonomicznej itp. pomoże w opanowaniu przydatnych metod i nabyciu umiejętności ich stosowania.

Szulc E., Jankiewicz M., Statystyczna i ekonometryczna analiza przestrzennych zjawisk ekonomicznych Metody i zastosowania, Wydawnictwo Naukowe UMK, 2022, s. 237

Czesław Domański, Alina Jędrzejczak: Statystyka i demografia w Uniwersytecie Łódzkim. Brylantowy jubileusz

Książka obejmuje dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny statystyków i demografów Uniwersytetu Łódzkiego. Można ją traktować jako kontynuację monografii pt. *Łódzka statystyka akademicka*, wydanej w 2020 roku.

Celem monografii jest przedstawienie dorobku statystyków i demografów Uniwersytetu Łódzkiego, w tym prekursorów, którzy wnieśli znaczący wkład w rozwój statystyki i demografii jako dyscyplin naukowych i ich szerokich zastosowań w wielu dziedzinach wiedzy. Okazją do wydania książki była 77 rocznica pierwszych wykładów ze statystyki, prowadzonych przez nauczycieli akademickich w Uniwersytecie Łódzkim i w Łódzkim Oddziale Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

Przedstawiona twórczość naukowa obejmuje okres ponad stu lat i przyczyniła się ona do dynamicznego rozwoju statystyki i demografii w łódzkich uczelniach wyższych, w tym głównie w Uniwersytecie Łódzkim. Środowisko łódzkie wspierało także inne wyższe uczelnie w Polsce poprzez promocję doktorów i doktorów habilitowanych,

kierowanie projektami naukowymi, a także organizację międzynarodowych konferencji naukowych, w tym m.in. konferencji *Wielowymiarowa Analiza Statystyczna*, która w 2022 roku będzie miała 40 edycję.

Książka ma charakter naukowy i popularno-naukowy. Wzbogaca ona informacje o dorobku naukowym i dydaktycznym statystyków i demografów Uniwersytetu Łódzkiego na tle statystyki i demografii polskiej, a częściowo również światowej, w dotychczasowym procesie historycznego rozwoju. Na podstawie dokumentów i danych źródłowych pokazano osiągnięcia naukowe statystyków i demografów łódzkich, a także ich wkład do dydaktyki. Osiągnięcia te pokazano na tle dorobku polskiej myśli statystycznej i demograficznej, a także dorobku światowego, poprzez informacje o udziałach w międzynarodowych kongresach statystycznych.

Domański Cz., Jędrzejczak A., Statystyka i demografia w Uniwersytecie Łódzkim. Brylantowy jubileusz, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2022, s. 208

DZIEŃ STATYSTYKI POLSKIEJ

9 MARCA

39 053

Liczba zapytań obsłużonych
poprzez Portal informacyjny
oraz infolinię statystyczną w 2022 r.

20 010 449

Liczba odostęp Portalu
Informacyjnego w 2022 r.

Najpopularniejsze obszary wyszukiwania danych w 2022 r.

ceny/handel

ludność

komunikaty
i obwieszczenia

badania
statystyczne

publikacje A-Z

informacje sygnałne

Udostępnione narzędzia API

API REGON

15 103 488 321

zapytań od 01.01.2015 r.

API TERYT

78 937 717

zapytań od 01.01.2015 r.

API BDL

178 185 404

zapytań od 04.12.2018 r.

API DBW

1 129 299

zapytań od 22.02.2022 do 31.12.2022 r.